

027. 8223
ป. 236 ๙
5.3

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

ปริญญานิพนธ์

ของ

ปิยา ช่อผล

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ธันวาคม ๒๕๖๕

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177212

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

๐

บทกัตย่อ

ของ

วิชา ชื่อผล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ธันวาคม 2527

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 118 คน จากโรงเรียนรัฐบาลล้วนกลางในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 59 แห่ง ด้วยแบบสัมภาษณ์เปิดมีคำถามสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเองจากตัวแปรที่ได้จากการศึกษาเบื้องต้น ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของเคนดอลล์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับของสปีเยอร์แมน ปรากฏผลโดยสรุปดังนี้

ตัวแปรที่บ่งชี้งบประมาณห้องสมุดที่สำคัญมาก มี 10 ตัวแปร จากตัวแปรที่ทำการศึกษาทั้งหมด 30 ตัวแปร ซึ่งผู้บริหารและบรรณารักษ์เป็นผู้ให้น้ำหนักความสำคัญต่อตัวแปรต่าง ๆ เมื่อจัดอันดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า 10 ตัวแปรที่มีน้ำหนักความสำคัญมาก ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด (4.332) ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด (4.306) ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน (4.033) จำนวนเงินบำรุงการศึกษา (3.974) การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ (3.974) ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน (3.962) ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ของห้องสมุด (3.961) จำนวนนักเรียน (3.929) การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน (3.643) ปริมาณการซื้อวัสดุห้องสมุด (3.602)

เมื่อนำตัวแปรที่ทำการศึกษาทั้งหมดจำนวน 30 ตัวแปร มาจัดกลุ่มตัวแปรที่มีคุณลักษณะเป็นพวกเดียวกัน ได้กลุ่มตัวแปรทั้งหมด 5 กลุ่ม และนำกลุ่มตัวแปรทั้ง 5 กลุ่ม มาจัดอันดับความสำคัญตามน้ำหนักค่าเฉลี่ย มีความสำคัญตามลำดับดังนี้ กลุ่มตัวแปรที่สำคัญมาก ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด (3.553) สำคัญปานกลาง ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ (3.434) ขนาดของห้องสมุด (3.399) สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด (3.293) และขนาดของโรงเรียน (2.767)

ผู้บริหารและบรรณารักษ์มีความคิดเห็นต่อกลุ่มตัวแปรที่สำคัญสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านสภาพการดำเนินงานของห้องสมุด ความคิดเห็นสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มี
ต่อตัวแปรกับจำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และเป็น
ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 เพียงบางส่วน คือ ความคิดเห็นที่มีต่อ
คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ (0.324) ส่วนความคิดเห็นที่สอดคล้องกันที่มีต่อตัวแปรด้านอื่น ๆ
มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

VARIABLES DETERMINING THE FINAL DECISION OF SECONDARY
SCHOOL LIBRARY BUDGETS

AN ABSTRACT

BY

PIYA CHAWPHON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

December 1984

The purposes of this study were twofolds. Firstly, it aimed to identify variables which effect the final decision on the school library budget. Secondly, it aimed to investigate whether there was any relationship between the corresponding opinions of school administrators and librarians on the variables and the approved library budget.

The sample group comprised 59 public secondary schools under the department of General Education in Bangkok. The school were classified by sizes according to the enrollment into four groups, namely small, medium, large, and extra large. Sixty percents of each group were included in the sample.

The variables of this study were selected through a pilot study conducted at nine schools which were excluded from the sample. The variables identified by the principals and the librarians were added into a structured interview questionnaire. The following statistical methods were employed, namely mean value, standard deviation, Kendall's Coeficient of Concordance, and Spearman Rank Correlation Coefficient.

Major findings were as follows. Ten significant variables out of thirty variables mostly employed were identified by the school principals and the librarians. By combining the weighted mean of each variables, the overall top ten variables were number of library materials (4.306), needs of all school's personnels (4.033), quantity of educational subsidies (3.974), suitable budgeting proposal (3.974), correlation with the school's policy (3.962), sufficiency of library equipment (3.961), size of student body (3.929), library and teacher cooperation in learning and teaching

(3.643), and acquisition of library material (3 602)

All thirty variables were classified descendingly according to their significance into five groups as follows characteristic of library's operative plan (3 553), characteristics of other environments (3 434), library size (3 399), library management (3 293), and school size (2 767)

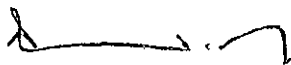
There was a positive correlation between the school principals and the librarians' opinions on the variables at 01 level of significance in almost all aspects except for the library management aspect which was at 05 level of significance

The principals and the librarians' corresponding opinions on general environments was partially correlated with the final approved budget at 05 level of significance. Other corresponding opinions was not significantly correlated with the library budget

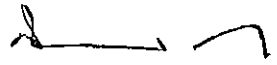
คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

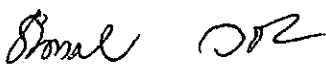
คณะกรรมการสอบ

ประธาน

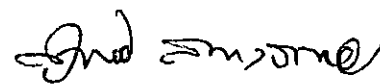
ประธาน

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ขอกราบขอบพระคุณ ดร. ล้นทร แก้วลาย รศ.ทวี รื่นจินดา รศ.ธาดาศักดิ์
วชิรปรีชาพงษ์ และ ผศ. สุพัฒน์ ล่องแสงจันทร์ ผู้ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเกื้อกูลเป็นอย่างดี
ยิ่งตลอดมาในการทบทวนวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณในน้ำใจของคุณคุณวรา อยู่พงศ์ไพโรจน์ คุณฉิมล เมฆลวลัดดี คุณวันเพ็ญ
ศุภวิกรานต์กุล คุณเตนันท์ ศุภัทธานนท์ คุณลู่ประภา ศรียทอง และเพื่อนบรรณารักษ์ 24 ที่ได้
ช่วยเหลือเป็นกำลังใจอย่างดียิ่ง

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สักเอื้ออำนวยวิทยาคุณแก่บุคคลใด ผู้วิสัยขอยกคุณนักราบขุนขำบิดา
มารดา ผู้เป็นบูรพาจารย์ และอานวยแรงใจตลอดมา

ปียา ช่อผล \

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
✓ ภูมิหลัง	1
✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
✓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
✓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
✓ คำนยามศัพท์เฉพาะ	6
๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา	8
หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในส่วนราชการ	11
ปัญหาเรื่องงบประมาณ	12
ความสัมพันธ์ระหว่างแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดกับงบประมาณ	14
✓ สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	16
3 วิธีดำเนินการศึกษา	17
✓ การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	17
การสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาค้นคว้า	20
การรวบรวมข้อมูล	21
การสกัดกระทำกับข้อมูล	22
✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23
4 ผลการศึกษาค้นคว้า	27
การบ่งชี้ตัวแปรที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์เห็นว่ามีความสำคัญต่อการกำหนด	
งบประมาณห้องสมุด	27

การศึกษาความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารและบรรณารักษ์เกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด . .	56
การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อ ตัวแปรกับจำนวนงบประมาณห้องสมุดที่ได้รับ .	62
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .	68
สรุปผล	68
อภิปรายผล	70
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม .	78
ภาคผนวก	83

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาได้รับจากแผนกตามปีที่มีการวิจัย .	12
2 กลุ่มตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ บรรณารักษ์	30
3 ตัวแปรย่อยที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และบรรณารักษ์	31
4 ตัวแปรย่อยที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร	32
5 ตัวแปรย่อยที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์	33
6 กลุ่มตัวแปรที่สำคัญตามความคิดเห็นของผู้บริหารจากแผนกตามขนาดของโรงเรียน	35
7 กลุ่มตัวแปรที่สำคัญตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์จากแผนกตามขนาดของโรงเรียน	36
8 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องขนาดของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร .	38
9 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องขนาดของโรงเรียนตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ .	40
10 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องขนาดของห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร	42
11 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องขนาดของห้องสมุดตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ . .	44
12 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องสภาพการดำเนินงานของห้องสมุดตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร	46
13 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องสภาพการดำเนินงานของห้องสมุดตามความคิดเห็นของ บรรณารักษ์	48
14 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานห้องสมุดตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร	50
15 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานห้องสมุดตามความคิดเห็นของ บรรณารักษ์	52
16 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร	54

17	ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ตามความคิดเห็นของ บรรณารักษ์	55
18	ความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และบรรณารักษ์ที่เกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด	58
19	ความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	59
20	ความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	61
21	ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อ ตัวแปรกับจำนวนงบประมาณห้องสมุด	64
22	ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารที่มีต่อตัวแปรกับ จำนวนงบประมาณห้องสมุด	65
23	ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรกับ จำนวนงบประมาณห้องสมุด	67
24	รายชื่อโรงเรียนที่ได้รับการร่วมมือจากผู้บริหารและบรรณารักษ์พิจารณาคัดเลือก ตัดสินเพิ่มเติมตัวแปร	85
25	แหล่งกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลด้านงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา	87
26	การศึกษาคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา	92

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดโรงเรียนรัฐบาล กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ อาจมีรายได้จากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้ (เรดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ 2522 : 75 - 76)

1 เงินงบประมาณ ได้แก่ เงินที่ห้องสมุดได้รับ โดยผ่านทางกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีจำนวนไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับกรมสามัญศึกษาว่าจะจัดตั้งงบประมาณไว้ให้โรงเรียนแต่ละแห่ง ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

2 เงินบำรุงการศึกษา ได้แก่ เงินที่โรงเรียนเรียกเก็บจากนักเรียน โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนหนึ่งใช้สำหรับห้องสมุด

3 เงินบริจาค ได้แก่ เงินที่ผู้มีจิตศรัทธามอบให้

4 เงินรายได้อื่น ๆ ได้แก่ เงินค่าปรับ เงินรายได้จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ฯลฯ

ตั้งแต่ในอดีต ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินงานห้องสมุด จากหมวดเงินงบประมาณ แต่ได้รับการจัดสรรจากเงินบำรุงการศึกษา (คุณัญญวณ อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตนากร 2521 : 34) การตั้งงบประมาณการใช้จ่าย โดยมากกำหนดล่วงหน้าไว้ก่อนปีงบประมาณที่จะถึงประมาณ 8 - 10 เดือน กำหนดเอาไว้ว่า ปีหนึ่ง ๆ จะใช้จ่ายเป็นจำนวนเท่าไร จ่ายในทางใดบ้าง นำเสนอให้ผู้บริหารทราบ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงดำเนินการได้ (แมนมาส์ ชวลิต 2511 : 1 - 54) หากห้องสมุดได้รับงบประมาณต่ำเกินไป ย่อมไม่อาจสร้างสรรค์พัฒนาให้ห้องสมุดมีคุณภาพได้ (คุณัญญวณ อินทรกำแหง 2517 : 35 - 36)

การที่ห้องสมุดจะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ จำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์หรือกฎหมายว่าด้วยห้องสมุดรองรับการดำเนินงาน สำหรับห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ อาศัยมาตรฐานขั้นต่ำของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

(กฎหมายวินัย ก้าว 2517 113 - 116) และมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2527 86 - 87) เป็นเกณฑ์ในการพัฒนาห้องสมุด อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ดังกล่าวเป็นเพียงแนวทางของการประมาณค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ บุคลากร ในการจัดตั้งห้องสมุดและการดำเนินงานห้องสมุด แต่ไม่ได้ประกันว่ารัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณให้ตามเกณฑ์

ปัจจุบันมีการกำหนดวิธีการในการจัดทำประมาณค่าใช้จ่ายของห้องสมุดประจำปีการศึกษา ด้วยการให้ทำแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดในลักษณะของงานและโครงการต่าง ๆ ซึ่งแสดงเหตุผล ปัญหา และความต้องการยื่นเสนอฝ่ายบริหารให้พิจารณาจัดสรรงบประมาณแก่ห้องสมุดภายในกรอบของทรัพยากรที่มีอยู่ และที่คาดว่าจะสามารถหามาได้ การพิจารณาจัดสรรงบประมาณนี้ ฝ่ายบริหารมีเกณฑ์ซึ่งเป็นเครื่องมือกลางที่ใช้ในการกำหนด เกณฑ์นี้ยึดหลักความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในเรื่องต่าง ๆ ที่โรงเรียนจะต้องจัดให้ (มาลี ถาวรานุรักษ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปิยา ช่อผล เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงเรียนแจรง่อนวิทยา เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2527)

เกณฑ์เหล่านี้ประกอบด้วยตัวแปรหลายประการที่ไม่ทราบแน่ชัด แต่พอจะคาดหมายได้ว่า มุ่งให้งบประมาณเกิดความสมดุล อันเนื่องมาจากทรัพยากรที่มีอยู่และที่คาดว่าจะสามารถหามาได้ มักจะไม่เพียงพอ และมุ่งใช้ทรัพยากรนั้น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด ให้ได้แก้ปัญหามากที่สุด และให้ได้ผลพัฒนาสูงสุด (อุทัย บุญประเสริฐ 2527 4)

การกำหนดงบประมาณมีวิธีการและหลักการต่าง ๆ หลักการและวิธีการที่ต้นจะส่งเสริมให้การ จัดทำงบประมาณมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การขาดความรู้และความเข้าใจที่ สอดคล้องกันในสิ่งเหล่านี้ ย่อมก่อให้เกิดความขัดแย้งไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดทำงบประมาณ และไม่สนองเป้าหมายของหน่วยงานในที่สุด

แนวคิดและเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการพิจารณาจัดสรร และ กำหนดงบประมาณให้ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ย่อมเป็นที่มาของตัวเลขนงบประมาณสำหรับห้องสมุด นั้น ๆ ได้รับ หากบรรณารักษ์และผู้บริหารมีความเข้าใจตรงกัน มีข้อกำหนดและได้พิจารณาใน สิ่งเดียวกันย่อมเป็นประโยชน์ต่อการประสานงานในการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของห้องสมุด

และการประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีของห้องสมุด ทำให้ห้องสมุดได้รับงบประมาณที่เหมาะสมแก่การดำเนินงานต่อไป การบ่งชี้ตัวแปรที่เกี่ยวข้องเหล่านี้จึงเป็นสิ่งจำเป็น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อบ่งชี้ตัวแปรที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์ เห็นว่ามีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด
2. เพื่อศึกษาความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ เกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปร กับงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาจะมีความสำคัญดังนี้

1. ทำให้ทราบตัวแปรที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์ เห็นว่ามีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการประสานงานในการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของห้องสมุด
2. ผลจากการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปจัดทำคู่มือแนะนำการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี เพื่อกำหนดค่าใช้จ่ายสำหรับห้องสมุดของโรงเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ถือว่า ทั้งผู้บริหารและบรรณารักษ์ เข้าใจวิธีการและเงื่อนไขในการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีตามที่ กองแผนงาน กรมส่งเสริมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและบรรณารักษ์ จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดโรงเรียน
รัฐบาลส่วนกลางในเขตกรุงเทพมหานคร กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
โดยเลือกมาทุกขนาดจากจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 99 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีลุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified) ใช้ขนาดของโรงเรียน ซึ่งยึด
เกณฑ์จำนวนนักเรียนเป็นชั้น (stratum) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 60 เปอร์เซ็นต์ของ
แต่ละชั้น (ราวีโพ ลุยสวัสดิ์ ๗ อยุธยา 2527 : 267) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร
จำนวน 59 คน และ บรรณารักษ์ จำนวน 59 คน รวมทั้งสิ้น 118 คน นอกจากนี้ได้ศึกษา
งบประมาณที่ห้องสมุดได้รับในปีการศึกษา 2524 2525 และ 2526 และแผนปฏิบัติงานของ
ห้องสมุดประจำปีดังกล่าวด้วย

ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

บรรณารักษ์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน

- จำนวนห้องเรียน
- จำนวนนักเรียน
- จำนวนครู
- จำนวนเงินบำรุงการศึกษา
- จำนวนเงินอุดหนุนจาก กรมสามัญศึกษา และ คุรุ
- จำนวนรายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น
- จำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว

ขนาดของห้องสมุด

- ความจุของผู้เข้าใช้
- ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด
- ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด
- จำนวนงบประมาณห้องสมุดปีที่แล้ว
- จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น

สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด

- ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด
- การคัดห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้
- การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน
- ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด
- บทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน
- สถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด

คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด

- การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน
- ความเข้ากันได้กับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น
- การสอดคล้องกับความต้องการของงานหรือโครงการ
- ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน
- การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ
- ความเหมาะสมและสมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่รับผิดชอบ
- การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ

คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

- การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น
- การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นซึ่งมีขนาดเดียวกัน

- ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน
- หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด

ตัวแปรตาม ได้แก่ งบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

- 1 ห้องสมุด หมายถึง ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง ในเขตกรุงเทพมหานคร กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- 2 งบประมาณห้องสมุด หมายถึง จำนวนเงินค่าใช้จ่ายสำหรับดำเนินงานห้องสมุด ซึ่งได้รับการจัดสรรจากเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในแต่ละปีการศึกษา ตามหมวดค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าครุภัณฑ์
- 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดโรงเรียนรัฐบาล ส่วนกลางในเขตกรุงเทพมหานคร กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- 4 ปีการศึกษา หมายถึง ระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่ 1 พฤษภาคม ของปี ถึง 30 เมษายน ของปีถัดไป เช่น 1 พฤษภาคม 2526 - 30 เมษายน 2527 นับเป็นปีการศึกษา 2526
- 5 การกำหนดงบประมาณห้องสมุด หมายถึง การจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา ในรูปของแผนปฏิบัติงานห้องสมุดในแต่ละปีการศึกษา
- 6 แผนปฏิบัติงานของห้องสมุด หมายถึง แผนปฏิบัติงานประจำปี และการประมาณการค่าใช้จ่าย ซึ่งบรรณารักษ์จัดทำขึ้น ในลักษณะงานและโครงการตามรูปแบบที่กรมสามัญศึกษากำหนด
- 7 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่แทน ผู้อำนวยการ อาจารย์ หรือครูใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา และกำลังปฏิบัติงานที่ในระหว่างปีการศึกษา 2526
- 8 บรรณารักษ์ หมายถึง ครูบรรณารักษ์ ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด และกำลังปฏิบัติงานที่ในระหว่างปีการศึกษา 2526

9 ตัวแปร หมายถึง คุณสมบัติต่าง ๆ ที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์ นามาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

10 ความสอดคล้อง หมายถึง ลักษณะดังต่อไปนี้

10 1 ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารต่อตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

10 2 ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของบรรณารักษ์ต่อตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

10 3 ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ต่อตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

11 ความสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร บรรณารักษ์ กับจำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

เงินนอกงบประมาณ เป็นงบประมาณพิเศษ นอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เนื่องจากเหตุผลเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการเบิกจ่าย หรือเพื่อเหตุผลทางด้านการเมือง หรือเหตุผลอื่น ปัจจุบันเงินนอกงบประมาณมีอยู่หลายลักษณะ เช่น เงินทุนหมุนเวียน เงินงบประมาณของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เงินกู้ และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ เงินงบประมาณรายได้ของรัฐวิสาหกิจ เงินรายได้ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น (มานิตย์ ชัยมงคล 2522 : 69)

แม้ว่าเงินบำรุงการศึกษาจะเป็นเงินนอกงบประมาณ การจะใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันในกิจการของสถานศึกษาด้วยเงินบำรุงการศึกษา มีระเบียบปฏิบัติเช่นเดียวกับเงินงบประมาณ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดโรงเรียนรัฐบาล ต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2521 : 25 - 29) เพื่อให้การใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษามีประสิทธิภาพ โรงเรียนจึงต้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีขึ้น แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน เป็นแผนการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษา ภายในวงเงินที่โรงเรียนประมาณว่าจะได้รับจากการเก็บค่าบำรุงการศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2526 : 45) การจัดสรรเงินบำรุงการศึกษา ทำได้โดยกำหนดแผนงานและโครงการตามแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

แนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีตามแบบของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2526 : 49 - 50) กำหนดไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การดำเนินการก่อนการวางแผน ผู้บริหารอาจมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการวางแผน โดยอาจจัดตั้งเป็นคณะกรรมการวางแผนของโรงเรียน คณะกรรมการชุดนี้จะต้องรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้ในการวางแผน

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหา เนื่องจากโรงเรียนเป็นหน่วยงานย่อยของกรม กระทรวง นอกจากการวิเคราะห์ปัญหาของโรงเรียนแล้ว โรงเรียนยังต้องปฏิบัติตามนโยบายของ กรม และ กระทรวง ด้วย ในขั้นนี้จึงต้องกำหนดนโยบายหลักในการแก้ปัญหาอย่างกว้าง ๆ ด้วย ผู้บริหาร หรือคณะกรรมการวางแผนที่ได้รับมอบหมาย อาจจะขอความเห็นชอบหรืออภิปรายในที่ประชุมครู ในการกำหนดหรือเลือกนโยบายที่จะนำมาปฏิบัติ โรงเรียนจะต้องคำนึงถึงทรัพยากรที่โรงเรียน มีอยู่ และที่สำคัญ คือ จะต้องเป็นสิ่งที่โรงเรียนมั่นใจว่าจะนำไปปฏิบัติได้จริง

ผู้บริหารหรือคณะกรรมการวางแผนของโรงเรียน ประมาณการเงินนอกงบประมาณที่ คาดว่าจะได้รับ โดยใช้จำนวนนักเรียนคูณด้วยค่าบารุงการศึกษาแต่ละชั้น และประมาณการเงิน ที่ไม่ไป เงินบารุงการศึกษามาตามที่เคยได้รับ เมื่อปีที่แล้ว

ขั้นที่ 3 การกำหนดแผนงานและโครงการ เป็นการสัดหมวดหมู่ของงานตามความ เหมาะสมกับโรงเรียน แผนงานของโรงเรียนอาจแบ่งเป็น

- แผนงานวิชาการ
- แผนงานปกครอง
- แผนงานธุรการและการเงิน
- แผนงานบริการ

เนื่องจากโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีฝ่ายและหมวดต่าง ๆ รับผิดชอบแต่ละด้านอยู่แล้ว ดังนั้น การกำหนดแผนงานและโครงการอาจทำได้สองวิธี คือ

1 สัตสรรเงินเป็นก้อนให้แก่ฝ่ายและหมวดต่าง ๆ (เงินบารุงการศึกษาที่จะนำมา สัตสรร ควรหักเป็นกองกลางไว้ 20 เปอร์เซ็นต์) และให้ฝ่ายและหมวดสัดทำงาน และโครงการ ที่สามารถแก้ไขปัญหาของโรงเรียน และสอดคล้องตามนโยบายหลักมา เสนอเพื่อให้คณะกรรมการ รับรองอีกครั้งหนึ่ง

2 ให้ฝ่ายหรือหมวดต่าง ๆ สัดทำงานและโครงการที่สนองนโยบายและแก้ไขปัญหา ของโรงเรียนได้เสนอคณะกรรมการวางแผนของโรงเรียนหรือที่ประชุมครู แล้วคัดเลือกงานและ โครงการที่เหมาะสม พร้อมกับพิจารณาค่าใช้จ่ายของ โครงการและสัตสรรเงินให้แก่โครงการที่ ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนได้

จากงานและโครงการที่ฝ่ายและหมวดเสนอมายให้คณะกรรมการวางแผนของโรงเรียน
คัดเลือกเข้าแผนปฏิบัติการ ซึ่งย่อให้เหลือ ดังนี้

- ชื่องาน/โครงการ
- วิธีการดำเนินการโดยย่อ
- ระยะเวลา (กำหนดเป็นเดือน)
- ผู้รับผิดชอบ
- ระบุว่าเป็นงานที่ต่อเนื่องจากปีที่แล้ว หรือเป็นงานที่ริเริ่มใหม่ในปี นี้ โดยให้รหัส

1 และ 2 ตามลำดับ

- ประมาณค่าใช้จ่ายของโครงการ และแยกเป็นของแต่ละกิจกรรม และรวมค่าใช้จ่าย
เป็นแผนงาน ฝ่าย และหมวดต่าง ๆ แยกตามหมวดเงินงบประมาณ แยกเงินกองกลางไว้ในหมวด
รายจ่ายอื่น ๆ

จากวิธีการดังกล่าว โรงเรียนก็จะได้แผนปฏิบัติการของโรงเรียน

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติตามแผนงาน ในขั้นนี้ คือ การจัดกลไกในการปฏิบัติงาน (organizing)
ได้แก่ การจัดระบบการทำงาน การจัดกลุ่มปฏิบัติงาน การมอบหมายงาน การมอบอำนาจหน้าที่
การจัดตัวบุคคล การอำนวยความสะดวกและการสั่งงาน การจัดสรรและการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็น
ต่อการปฏิบัติงานของโครงการต่าง ๆ การจัดสรรงบประมาณ การควบคุมการเงินการบัญชี
การตรวจงาน การนิเทศงาน การควบคุมและรายงาน

ขั้นที่ 5 การประเมินผลปรับปรุงแผนและวางแผนใหม่ คือ การตรวจสอบและประเมิน
ผลงาน เพื่อให้รู้ถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อจะได้แก้ไขให้ทันที่ และใช้เป็น
พื้นฐานที่จะทำการปรับปรุงและวางแผนในปีต่อ ๆ ไป

การกำหนดงบประมาณห้องสมุด โรงเรียนมัธยมศึกษา จึงขึ้นอยู่กับขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าว
ข้างต้น และที่สำคัญ คือ บรรณารักษ์จะต้องศึกษาและโครงการรวมเรียกว่า แผนปฏิบัติงาน
ของห้องสมุด เสนอคณะกรรมการวางแผนของโรงเรียน เช่นเกี่ยวกับฝ่ายและหมวดต่าง ๆ ของ
โรงเรียน หลักเกณฑ์ที่นำมาพิจารณาคัดเลือกโครงการ เน้นค่าใช้จ่ายและความเหมาะสมของ
โครงการที่สอดคล้องกับการแก้ปัญหาของโรงเรียนเป็นข้อตัดสิน

หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในส่วนราชการ

เกียร ลิ่มทอง (เกียร ลิ่มทอง 2522 22 - 24) กล่าวถึงหลักเกณฑ์บางประการที่สำนักงานงบประมาณใช้ในการพิจารณาไว้ดังนี้

- 1 พิจารณาว่า กิจกรรมนั้น ๆ อยู่ภายใต้อำนาจและหน้าที่ของส่วนราชการที่ขอ
งบประมาณไปดำเนินการหรือไม่
- 2 พิจารณาว่ากิจกรรมนั้น ๆ สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลหรือไม่
- 3 สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านการพัฒนา เศรษฐกิจจะมีการตรวจสอบกับแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และจะมีโอกาสได้รับการพิจารณาก่อน
- 4 พิจารณาว่ากิจกรรมที่เสนอของบประมาณค่าใช้จ่ายสอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติ
ของประเทศที่มีอยู่หรือไม่
- 5 พิจารณาว่าส่วนราชการนั้น ๆ มีสมรรถภาพเหมาะสมกับกิจกรรมที่เสนอของบประมาณ
หรือไม่ เพียงไร
- 6 พิจารณารายละเอียดทุกรายการ โดยอาศัยหลักการประหยัดเป็นเกณฑ์
- 7 พิจารณาผลการปฏิบัติงานของโครงการต่าง ๆ เป็นเกณฑ์

นอกจากนี้ เล่งห์ นาคสุ่ย (เล่งห์ นาคสุ่ย 2522 39 - 40) ได้แนะนำแก่
หน่วยปฏิบัติงานหรือเจ้าของโครงการในเรื่องที่จะต้องคำนึงถึงในการจัดทำโครงการดังนี้ คาขอตั้ง
งบประมาณ เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นให้กระทำในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน
มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการหรือทางเลือกปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด โดยสามารถเปรียบเทียบ
ให้เห็นได้ ควรใช้เทคนิคบางอย่างช่วยในการประมาณค่าใช้จ่าย เช่น มีการคำนวณค่าใช้จ่าย
ทุกประเภท ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่มีอยู่เดิม
การเปลี่ยนแปลงด้านราคาวัสดุ ครุภัณฑ์ ค่าก่อสร้างในระยะที่จะดำเนินการตามโครงการ ค่าใช้จ่าย
เกี่ยวกับการลงทุนของงานหรือโครงการใหม่ที่สอดคล้องกับแผนระยะยาว เป็นต้น

หลักเกณฑ์ดังกล่าวมาแล้วเป็นหลักเกณฑ์ที่มีประโยชน์ หากส่วนราชการนำไปปฏิบัติในการ
จัดทำงบประมาณ ก็ย่อมจะช่วยให้การจัดสรรงบประมาณมีคุณภาพ กล่าวคือ มีความสอดคล้องกับ
แผนงาน เป้าหมาย และภารกิจของงานทั้งหมดในระบบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาเรื่องงบประมาณ

ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษามักจะประสบปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอแก่การดำเนินงาน ห้องสมุดต่าง ๆ ได้รับงบประมาณแตกต่างกัน จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลา และในสภาพท้องถิ่นพบว่า ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาได้รับงบประมาณไม่แน่นอน สรุปตามปีพุทธศักราชที่มีการศึกษาดังนี้ (ตาราง 1)

ตาราง 1 จำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาได้รับจําแนกตามปีที่มีการวิจัย

พ.ศ.	จำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ เป็นบาท มีช่วงจำนวนเงินตั้งแต่	งานวิจัย
2508	1,500 - 2,400	(จินตนา สุ่มมาก 2508 39 - 51)
2512	700 - 22,500	(รักพร ชังธาดา 2512 157 - 184)
2513	1,000 - 9,114	(สราวรรณ์ คูหามภต์ 2513 68 - 74)
2514	6,000 - 10,000	(พันทิพา เมฆบุรณ 2514 107 - 118)
2516	2,000 - 50,000	(สุชาติ อามฤคยจร 2516 55 - 56)
2519	16,000 - 20,000	(สมาน ลอยฟ้า 2519 95 - 96)
2520	คิดเฉลี่ยเป็นรายหัว 9 74 บาท ต่อนักเรียน 1 คนต่อปี	(เกษม นิยมราษฎร์ 2520 79 - 80)

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่าห้องสมุดโรงเรียนมัธยมแบบประสม ในโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาการมัธยมศึกษา จำนวน 20 แห่ง ได้มาตรฐานขั้นต่ำของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (สุชาติ อามฤคยจร 2516 35 - 36) เช่นเดียวกับห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค 1 และ 2

(เกษม นิยมราษฎร์ 2520 : 79 - 80) แม้ว่าห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาดังกล่าวจะได้มาตรฐาน แต่เป็นมาตรฐานด้านสถานที่และครุภัณฑ์ สำหรับงบประมาณและการสนับสนุน เพื่อให้การดำเนินงานของห้องสมุดบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา นั้นยังไม่เพียงพอ ทั้งที่ผู้บริหารจะแสดงว่าเห็นความสำคัญของห้องสมุด ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนิตนา ลุ่มมาก ซึ่งสำรวจก่อนหน้านี้กว่าสิบปีมาแล้ว (สนิตนา ลุ่มมาก 2508 : 39 - 51) สนิตนา ลุ่มมาก พบว่า ภาวณงบประมาณขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน และสถานภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนที่ผู้บริหารให้ความสำคัญสนับสนุนกิจการห้องสมุดอย่างจริงจัง และโรงเรียนนั้นมีสถานภาพทางการเงินมั่นคง มีสมาคมผู้ปกครองและครูที่สามารถให้ความช่วยเหลือโรงเรียนอย่างเต็มที่ โรงเรียนนั้นมักจะมีห้องสมุดที่มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และได้รับงบประมาณสำหรับการดำเนินงานที่เพียงพอ

ด้วยเหตุนี้เรื่องการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เพียงพอสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ เป็นเรื่องยากลำบาก จึงมีผู้วิจัยเพื่อกำหนดเป็นเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณดังนี้

กรมสามัญศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (กรมสามัญศึกษา และคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 6/5 - 6/53) ได้ทำการวิจัยเรื่อง นโยบาย รูปแบบการบริหารและการงบประมาณโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้เสนอเกณฑ์และรูปแบบการจัดสรรงบประมาณของกรมสามัญศึกษาให้กับระดับจังหวัด ด้วยการหาค่าน้ำหนักของตัวประกอบที่สำคัญ ตัวประกอบที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญจะเป็นตัวบ่งชี้งบประมาณ แต่มีตัวประกอบบางตัวที่ไม่สามารถระบุค่าน้ำหนักได้ แต่ให้ใช้วิธีการจากสภาพความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มี โดยอยู่ในดุลยพินิจของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนั้น เกณฑ์ที่ได้จึงไม่สามารถช่วยในการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานได้อย่างเฉพาะเจาะจง เพราะยังมีตัวประกอบบางตัวที่ต้องใช้วิธีการของผู้บริหารในการตัดสินใจกำหนดงบประมาณ

แซมพ์สัน (Sampson 1978 : 381 - 383) ได้ศึกษารูปแบบการกำหนดงบประมาณที่เหมาะสมกับสภาพเงินเพื่อ อันเนื่องมาจากห้องสมุดประสบปัญหา เรื่องงบประมาณไม่เพียงพอแก่การดำเนินการ พบว่าการกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายสำหรับห้องสมุดสามารถเขียนเป็นสมการพีชคณิตได้ดังนี้

$$T = X(M_1U + M_2U_2 + M_nU_n)$$

- เมื่อ T แทน จำนวนเงินทั้งหมดที่จะซื้อเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
 X แทน จำนวนเอกสารสิ่งพิมพ์ที่จะซื้อด้วยจำนวนเงิน T
 M แทน สัดส่วนทางเอกสารที่ตั้งงบประมาณไว้
 U แทน ราคาเอกสารสิ่งพิมพ์ของแต่ละสาขาวิชาที่จะซื้อในสถานะเงินเฟ้อ

จากปัญหาการใช้จ่ายเงินงบประมาณซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ซอเออร์ (Sauer 1978 474 - 478) ได้ศึกษาพบว่า การจัดสรรงบประมาณของห้องสมุดในแต่ละปี สามารถกำหนดจากค่าใช้จ่ายของปีงบประมาณที่ผ่านมา และจากจำนวนเอกสารสิ่งพิมพ์ที่จะต้องสั่งซื้อเพิ่มเติม

ความสัมพันธ์ระหว่างแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดกับงบประมาณ

ทัชแมน (Tuchman 1982 1734-A - 1735-A) ได้ศึกษารูปการใช้งบประมาณห้องสมุดมหาวิทยาลัยแห่งรัฐแมสซาชูเซตส์ เพื่อค้นหาตัวประกอบซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการหารายงาน ขอดังงงบประมาณ ผลปรากฏว่า การหารายงานขอดังงงบประมาณไม่ได้ขึ้นอยู่กับเวลาหรือการแจกแจงรายละเอียด แต่ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้อำนวยความสะดวกที่จะชี้แจง และการสร้างบรรยากาศที่ดีในการชี้แจง รายงานการขอดังงงบประมาณจะต้องมีข้อมูลที่เพียงพอและเป็นไปได้ตามความประสงค์ของห้องสมุดและสถาบัน ซึ่งสามารถประเมินผลได้

งบประมาณจะต้องมีการยืดหยุ่น มีโครงการที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ มีหลักการและมีการแจกแจงอย่างชัดเจน ในการเขียนรายงานขอดังงงบประมาณ จะต้องคำนึงถึงหลักการเขียนรายงานที่ดี ซึ่งประกอบด้วย การเขียนแบบบรรยาย กล่าวถึงวัตถุประสงค์และกิจกรรมที่ชัดเจน พร้อมทั้งมีการรับรองจากการวิจัย ข้อควรระมัดระวังในการหารายงานขอดังงงบประมาณ คือ ไม่ควรมีข้อมูลเกินความจำเป็น หรือของงบประมาณเกินกว่าที่ทางสถาบันจัดให้ได้ ไม่ควรมีข้อมูลเปรียบเทียบและมาตรฐานที่จะก่อให้เกิดปัญหาในการชี้แจงงบประมาณ ผู้เสนอของบประมาณจะต้องมีการจัดเตรียมหลักการและวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อให้การชี้แจงงบประมาณประสบผลสำเร็จ กิลเลสปี (Gillespie 1980 838) ได้ศึกษาพบว่า มีตัวแปรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกำหนดงบประมาณ 10 ตัวแปร ได้แก่ การประมาณรายได้ของสถาบัน จำนวนนักศึกษา จำนวนโปรแกรมการเรียน

การล่อน งบประมาณห้องสมุดปีที่ผ่านมา ค่าแนะนำจากบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของห้องสมุด สภาวะ
เงินเพื่อ อาจารย์ยัฎทาพนาที่ล่อน ค่าแนะนำจากคณบดี การได้รับสินเชื่จากตัวแทนจำหน่ายหนังสือ
กริฟส์ (Greaves 1974 6171) ได้ศึกษาตัวประกอบของสูตรสำหรับกำหนด
เงินค่าใช้จ่ายในห้องสมุดระดับอุดมศึกษา ระหว่างปี ค.ศ. 1930 - 1939 พบว่ามีตัวประกอบ
แปดตัว ได้แก่ จำนวนคณะต่าง ๆ จำนวนนักศึกษาหรือจำนวนชั่วโมงเรียนที่คณะต่าง ๆ จัดขึ้น
ปริมาณงานวิจัยจากกลุ่มนักวิชาการ ค่าเฉลี่ยของรายการวัสดุห้องสมุดที่จัดหาไว้สำหรับกลุ่มนักวิชาการ
ความพอเพียงของแหล่งวัสดุฝ่ายต่าง ๆ จำนวนและประเภทของสาขาวิชาของคณะต่าง ๆ สถิติ
การพิมพ์ ซึ่งใช้เป็นเครื่องวัดการใช้ห้องสมุด การใช้จ่ายเงินของห้องสมุดปีที่ผ่านมา สำหรับใน
ระดับมัธยมศึกษา อัซมูเดห์ (Azmoddeh 1980 105) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
การจัดสรรเงินซื้อหนังสือของห้องสมุดกับหลักสูตรของโรงเรียน โดยทดสอบระดับความสัมพันธ์ของ
ตัวแปรต่าง ๆ ที่ได้มาจากการใช้ห้องสมุดกับหนังสือที่สอดคล้องกับหลักสูตร ผลการศึกษาพบว่า
การจัดสรรเงินซื้อหนังสือสอดคล้องกับหลักสูตร และสถิติการใช้ห้องสมุดเป็นตัวพยากรณ์ที่เชื่อถือได้
สำหรับการจัดพิมพ์หนังสือที่มีความสัมพันธ์กับหลักสูตร เพราะหนังสือที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตร
ได้รับการพิมพ์ และถูกนำออกมาใช้มากกว่าหนังสืออื่น ๆ

ตัวแปรและตัวประกอบที่กล่าวมานั้น เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการจัดทำงบประมาณห้องสมุด
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคาดการณ์ของงบประมาณเพื่อให้การทำรายงานของตั้งงบประมาณประสบ
ผลสำเร็จ การจัดทำแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการจัดทำรายงานของตั้ง
งบประมาณรูปแบบหนึ่ง เนื่องจาก ปัจจัยในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีระเบียบปฏิบัติเป็นอย่างเดียวกัน คือ การจัดทำ
แผนปฏิบัติงานของห้องสมุด ซึ่งมีการประมาณค่าใช้จ่ายตามโครงการและงานที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่
ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน ดังนั้น การพิจารณากำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา
จึงน่าจะเป็นการพิจารณาจากแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดที่มีระเบียบปฏิบัติอย่างเดียวกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบว่า การกำหนดงบประมาณ
มีการใช้วิธีการ และหลักการต่าง ๆ ในการกำหนดงบประมาณ อาจจะกล่าวได้ว่าหลักการและ
วิธีการที่ดีน่าจะส่งเสริมให้การจัดทำงบประมาณมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่ากระบวนการจัดทำงบประมาณสำหรับห้องสมุดโรงเรียน มีแบบแผนและวิธีการทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจกำหนดวงเงินงบประมาณอย่างแน่นอน ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ต่อตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดสอดคล้องกัน

2. จำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับมีความสัมพันธ์กันเชิงนิมิตกับความคิดเห็นสอดคล้องของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรสำคัญในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ เรื่องตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้น แล้วนำไปสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของ เคนดอลล์ (Kendall's Coefficient of Concordance) และสัมประสิทธิ์แบบอันดับของ สเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient) วิธีดำเนินการศึกษา แบ่งเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

- 1 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 2 การสร้างเครื่องมือเพื่อศึกษาค้นคว้า
- 3 การรวบรวมข้อมูล
- 4 การจัดการกับข้อมูล
- 5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหารและบรรณารักษ์ จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลางในเขตกรุงเทพมหานคร กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานหน้าที่อยู่ในระหว่างปีการศึกษา 2526

เนื่องจากโรงเรียนมัศึกษามีขนาดแตกต่างกัน กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2526 6) ได้กำหนดขนาดโรงเรียนออกเป็นสี่ขนาด ด้วยจำนวนนักเรียนดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 499 คน

โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียน 500 - 1,499 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียน 1,500 - 2,499 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 25,000 คนขึ้นไป ผู้วิจัยใช้วิธีกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (stratum) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 60 เปอร์เซ็นต์ของแต่ละชั้น มีโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 59 แห่ง และได้จำนวนตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก 8 คน ขนาดกลาง 10 คน ขนาดใหญ่ 56 คน ขนาดใหญ่พิเศษ 44 คน รวมทั้งสิ้น 118 คน (ภาคผนวก ข. ตาราง 25)

ตัวแปรที่ทำการศึกษา ได้มาด้วยวิธีการศึกษาเบื้องต้น (pilot study) โดยผู้วิจัย สัตถารายการตัวแปรที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับผลกระทบงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา (ในการสัตถารายการตัวแปร ผู้วิจัยใช้วิธีรวบรวมคุณสมบัติต่างๆ ที่จะเป็นข้อมูลของการจัดเตรียม งบประมาณ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา งบประมาณ) แล้วจึงนำรายการตัวแปรดังกล่าวเสนอผู้บริหารและบรรณารักษ์ ที่มีคุณสมบัติเหมือน กลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 9 แห่ง (ภาคผนวก ก ตาราง 24) เป็นผู้พิจารณา ตัดลั่นคัดเลือกเพิ่มเติมตัวแปร ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกสำหรับการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามดังต่อไปนี้

1 ตัวแปรอิสระ

- 1 1 ผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่ง
- 1 2 บรรณารักษ์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่ง
- 1 3 ขนาดของโรงเรียน
 - จำนวนห้องเรียน
 - จำนวนนักเรียน
 - จำนวนครู
 - จำนวนเงินบำรุงการศึกษา
 - จำนวนงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา
 - จำนวนเงินอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู
 - จำนวนรายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น
 - จำนวนเงินบำรุงการศึกษากองเหลือ

1.4 ขนาดของห้องสมุด

- ความจุของผู้เข้าใช้
- ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด
- จำนวนงบประมาณห้องสมุดปีที่แล้ว
- จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น

1.5 สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด

- ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด
- การจัดหาวัสดุตามความต้องการของผู้ใช้
- การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน
- ปริมาณการติดต่อวัสดุห้องสมุด
- บทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน
- สถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด

1.6 คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด

- การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน
- ความเข้าช้องกับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น
- การสอดคล้องกับความสามารถของงานหรือโครงการ
- ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน
- การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ
- ความเหมาะสมและสมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่ได้รับมอบหมาย
- การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ

1.7 คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

- การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดอื่นในขนาดเดียวกัน
- การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น
- ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน
- หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด

2 ตัวแปรตาม ได้แก่ งบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

2 การสร้างเครื่องมือเพื่อการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด คือ แบบสัมภาษณ์ชนิดที่มีคำถามสัมภาษณ์ (Structured interview) ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีสัมภาษณ์ เนื่องจากเห็นว่าจะให้ผลดีดังต่อไปนี้ คือ การสัมภาษณ์ทำให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม เติมที่จำเป็น ซึ่งอาจหาได้ยากจากการส่งแบบสอบถาม ในกรณีที่ผู้ตอบไม่เข้าใจคำถาม ผู้สัมภาษณ์สามารถชี้แจงทำความเข้าใจให้ตรงกันได้ นอกจากนี้ การสัมภาษณ์ทำให้ได้รับความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เป็นอย่างดี เพราะการไปพบปะกับผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์เกิดความเข้าใจ ยอมสละเวลา เพื่อการสัมภาษณ์

ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำตัวแปรที่ได้มาจากการศึกษาเบื้องต้นมาจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์รายบุคคล สัมภาษณ์ด้วยการอ่านตามแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้นไว้เรียบร้อยแล้วล่วงหน้า ผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนจะได้รับคำถามเหมือนกันหมด (สุบรรณ พันธวิศาล และ ชัยวัฒน์ บุญพงษ์ 2522 : 165) (ภาคผนวก จ)

การให้น้ำหนักความสำคัญต่อตัวแปร ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ช่วงของ ลิกเคอร์ (Likert) (กาญจนา มณีแสง 2522 : 76 - 77)

สำคัญมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
สำคัญมาก	ให้ 4 คะแนน
สำคัญปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
สำคัญน้อย	ให้ 2 คะแนน
สำคัญน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์นี้ (ภาคผนวก จ) ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวนห้าราย เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท ก่อนนำไปใช้จริง

การศึกษาคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานประจำปีของห้องสมุดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยทำการศึกษาด้วยตนเอง โดยวิธีให้ค่าน้ำหนักต่อคุณลักษณะที่ปรากฏใน

แผนปฏิบัติงาน ด้วยมาตราส่วนประมาณค่าหัวข้อของสคเคอร์ท ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้ค่าน้ำหนักดังนี้ (สุบรรณ พันธุ์วิเศษ และ ชัยวัฒน์ บุญพงษ์ 2522 : 181)

ปรากฏคุณลักษณะให้เห็นเด่นชัดในแผนปฏิบัติงาน ได้แก่ การใช้ถ้อยคำระบุคุณลักษณะตามตัวแปรที่ศึกษา ให้ 5 คะแนน

ปรากฏคุณลักษณะที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติงานเมื่ออ่านแล้วมีความเข้าใจถึงคุณลักษณะตามตัวแปรที่ศึกษา ให้ 4 คะแนน

ปรากฏคุณลักษณะในความหมายใกล้เคียงกับตัวแปรที่ศึกษา ให้ 3 คะแนน

ปรากฏคุณลักษณะที่คลุมเครือ ต้องอาศัยการตีความ ให้ 2 คะแนน

ไม่ปรากฏคุณลักษณะตามตัวแปรที่ศึกษา ให้ 1 คะแนน

3 การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้กำหนดให้ผู้ช่วยผู้สัมภาษณ์ 1 คน ซึ่งผู้ช่วยผู้สัมภาษณ์ได้ผ่านการฝึกอบรมสัมภาษณ์จากผู้วิจัยจนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่จะสัมภาษณ์ตรงกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามที่ต้องการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีสัมภาษณ์ เพื่อการศึกษาครั้งนี้ ให้ผู้ช่วยผู้สัมภาษณ์ทราบ

2 ลำดับการสัมภาษณ์และฝึกการสัมภาษณ์ดังนี้

2.1 ผู้สัมภาษณ์แจ้งความประสงค์ในการขอสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลไปทำปริญญานิพนธ์แล้วจึงส่งหนังก่อนนำเข้าสู่การสัมภาษณ์ เช่น การสนทนาเรื่องทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับโรงเรียน และเรื่องการดำเนินงานของห้องสมุด

2.2 ผู้สัมภาษณ์ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3 ผู้ช่วยผู้สัมภาษณ์ได้มีโอกาสไปสัมภาษณ์พร้อมกับผู้วิจัย 1 ครั้ง ก่อนที่จะแยกย้ายกันไปสัมภาษณ์ตามเส้นทางที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ จึงมีผู้สัมภาษณ์ และผู้ช่วยผู้สัมภาษณ์ต่างไปสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองตามที่วางแผนไว้ นอกจากจะดำเนินการสัมภาษณ์ตามแบบที่จัดเตรียมไว้

ผู้สัมภาษณ์เปิดโอกาสให้ผู้รับการสัมภาษณ์ แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ผู้สัมภาษณ์บันทึกข้อมูลที่ได้รับลงในแบบฟอร์มที่จัดทำขึ้น การสัมภาษณ์แต่ละครั้ง ใช้เวลาระหว่าง 15 - 25 นาทีต่อผู้ให้สัมภาษณ์ 1 คน ความแตกต่างของเวลาจะอยู่ที่ส่วนของการแสดงความคิดเห็นประกอบ ซึ่งมีมากน้อยต่างกัน รวมโรงเรียนทั้งหมด 59 แห่ง และกลุ่มตัวอย่าง 118 คน เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ รวมทั้งสิ้น 22 วัน นับตั้งแต่วันที่ 22 ธันวาคม 2526 ถึงวันที่ 27 มกราคม 2527 ในวันหยุดราชการ

4 การคัดกรองทากับข้อมูล

ลำดับขั้นของการคัดกรองทากับข้อมูล มีดังนี้

- 1 คัดเลือกแบบสัมภาษณ์ และแบ่งกลุ่มตามขนาดของโรงเรียน
- 2 แจกหนังสือตามตัวแปรอิสระ
- 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติ คือ

3 1 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) จากการให้ค่าน้ำหนัก

ตามระดับ ความสำคัญต่อตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ และจัดอันดับความสำคัญตามน้ำหนักค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย การจัดอันดับความสำคัญนี้ กรณีที่มีอันดับที่ซ้ำกัน ไปอันดับที่เฉลี่ย เช่น ตัวแปรที่ 4, 5, 6, 7 ได้น้ำหนักคะแนนเท่ากัน ไปอันดับที่เฉลี่ย คือ $\frac{4 + 5 + 6 + 7}{4} = \frac{22}{4} = 5.5$ อันดับที่ยกของตัวแปรทั้งสองตัวนี้จะเป็น 5.5 ทั้งหมด และตัวแปรตัวต่อไปจะข้ามไปเป็นอันดับ 8 (อยู่ศรี วงศ์รัตน์ 2525 : 234)

3 2 หาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นภายในกลุ่มของผู้จัดอันดับความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ของ เคนดอลล์ (Kendall's Coefficient of Concordance) ด้วยการหาผลรวมของตัวแปรที่ถูกจัดอันดับ โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งสี่ขนาด และนาอันดับที่มามีค่าความสัมพันธ์ โดยแทนค่าสูตรคำนวณหาสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้น

3 3 หาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรสำคัญกับงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับของ สเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient) ด้วยการนำค่าระดับคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม

คือ ผู้บริหาร กับบรรดาระกษ มาจัดอันดับความสำคัญ แล้วนำอันดับที่ได้ แทนค่าสูตรสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์แบบอันดับของสเปียร์แมน

4 นำเสนอข้อมูล การนำเสนอข้อมูล ตามเนนการดังนี้

4 1 การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ กำหนดตามแบบ ของ เบลท์ (Best 1970 204 - 206) ดังนี้

สำคัญน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1 00 - 1 50
สำคัญน้อย	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1 51 - 2 50
สำคัญปานกลาง	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	2 51 - 3 50
สำคัญมาก	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	3 51 - 4 50
สำคัญมากที่สุด	ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	4 51 - 5 00

4 2 การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่คำนวณได้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้ (ยูคส์ วังค์รัตน์ 2525 229)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เข้าใกล้ 1 (ประมาณ 70 - 90) ถือว่ามีความ สัมพันธ์กันสูง (ถ้าสูงกว่า 90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 50 (ประมาณ 30 - 70) ถือว่ามีความ สัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ .00 (ประมาณ 30 และต่ำกว่า) ถือว่า มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็น 00 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั้งหมดใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1 หาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ยูคส์ วังค์รัตน์ 2525 33)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร

f แทน ความถี่

x แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร

N แทน จำนวนผู้ให้น้ำหนักความสำคัญต่อตัวแปร

2. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรต่อไปนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์ 2525 : 58)

$$S = \frac{\sum f(x - \bar{x})^2}{n - 1}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Σ แทน ผลรวม

f แทน ความถี่

x แทน น้ำหนักความสำคัญของตัวแปร

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร

n แทน จำนวนผู้ให้น้ำหนักความสำคัญต่อตัวแปร

3. หาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของ เคนดอลล์ (Kendall's Coefficient of Concordance) ใช้สูตรต่อไปนี้ (ทวี รุ่งจินดา 2525 : 197)

$$W = \frac{\sum (R_j - \bar{R}_j)^2}{n^2(k^2 - k)/12} = \frac{12\sum R_j^2}{n^2k(k^2 - 1)} - \frac{3(k + 1)}{k - 1}$$

เมื่อ W แทน สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง

R_j แทน ผลรวมของอันดับที่ของตัวแปร

$\bar{R}_j$ แทน ค่าเฉลี่ยของอันดับที่ของตัวแปร

n แทน จำนวนผู้จัดอันดับ

k แทน จำนวนตัวแปรที่นำมาจัดอันดับ

การทดสอบสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของ เคนดอลล์ ใช้สูตรต่อไปนี้ (ทวี รุ่งจินดา 2525 : 198)

$$S_o = n(k - 1)W$$

เมื่อ S_o มีการแจกแจงแบบ χ^2 (Chi-square)

$$\text{และ } df = k - 1$$

4. หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับของ สเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient) ใช้สูตรต่อไปนี้ (ทริ รีนจินดา 2525 180 - 181)

$$r_s = 1 - \frac{6\sum d^2}{n(n^2 - 1)}$$

เนื่องจากอันดับที่ซึ่งกำหนดให้ นั้น จะเป็นอันดับที่เฉลี่ย ถ้ามีอันดับที่เท่ากันมาก ต้องปรับค่าสถิติ r_s ดังนี้

$$r_s = \frac{\sum x^2 - \sum y^2 - \sum d^2}{2\sqrt{(\sum x^2)(\sum y^2)}}$$

$$\text{เมื่อ } \sum x^2 = \frac{(n^3 - n)}{12} - \sum T_x, \quad T_x = \frac{(t_x^3 - t_x)}{12}$$

$$\sum y^2 = \frac{(n^3 - n)}{12} - \sum T_y, \quad T_y = \frac{(t_y^3 - t_y)}{12}$$

t_x เป็นจำนวนค่าการจัดอันดับเท่ากันสำหรับอันดับที่หนึ่ง ๆ

t_y ก็เป็นเช่นเดียวกับ t_x

การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับของ สเปียร์แมน ใช้สูตรต่อไปนี้ (ทริ รีนจินดา 2525 181)

$$t = \frac{r_s}{\sqrt{\frac{1 - r_s^2}{n - 2}}}$$

เมื่อ r_s แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับ

n แทน จำนวนผู้จัดอันดับ

และ มีการแจกแจงแบบ Student-t

$$df = n - 2$$

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณ
ห้องสมุด แบ่งออกเป็นสามส่วนดังนี้

- 1 การบ่งชี้ตัวแปรที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์เห็นว่ามีความสำคัญต่อการกำหนด
งบประมาณห้องสมุด
- 2 การศึกษาความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและบรรณารักษ์เกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด
- 3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นสอดคล้องของผู้บริหารและบรรณารักษ์
ที่มีต่อตัวแปร กับขนาดงบประมาณห้องสมุด

ในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สัญลักษณ์และคำย่อต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R	แทน	การวัดอันดับที่
W	แทน	สัมประสิทธิ์การสอดคล้องของ เคนดอลล์
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับของ สเปียร์แมน
S_o	แทน	ค่าทดสอบสัมประสิทธิ์การสอดคล้องของ เคนดอลล์
T	แทน	ค่าทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับของ สเปียร์แมน
df	แทน	องศาความเป็นอิสระ

1 การบ่งชี้ตัวแปรที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์เห็นว่ามีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

การบ่งชี้ตัวแปร ดูจากอันดับความสำคัญของแต่ละตัวแปร ซึ่งมาจากการวัดอันดับของ
ค่าเฉลี่ยที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์พิจารณาให้ค่าน้ำหนักความสำคัญต่อตัวแปร การวัดอันดับ
ความสำคัญนี้ ลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

เนื่องจากตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณด้าน วิชาการครั้งนี้ มี 30 ตัวแปร ซึ่งได้จัดกลุ่มตัวแปรเข้าด้วยกัน เพื่อบ่งชี้ตัวแปรที่มีลักษณะ เป็นกลุ่มเดียวกัน กลุ่มตัวแปร เหล่านี้มีหัวข้อกลุ่มดังนี้

ตัวแปรกลุ่มที่ 1 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย ตัวแปรย่อยภายในกลุ่ม แปรตัวแปร คือ จำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียน จำนวนครู เงินบำรุงการศึกษา งบประมาณจาก กรมสามัญศึกษา เงินอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู รายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น ๆ และเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว

ตัวแปรกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด ประกอบด้วย ตัวแปรย่อยภายในกลุ่ม หัวตัวแปร คือ ความจุของผู้เข้าใช้ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด ความพอเพียง หรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด งบประมาณห้องสมุดปีที่แล้ว และรายได้ของห้องสมุด จากแหล่งอื่น

ตัวแปรกลุ่มที่ 3 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด ประกอบด้วย ตัวแปรย่อย ภายในกลุ่มหัวตัวแปร คือ ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด การจัดห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน การจัดซื้อวัสดุห้องสมุด บทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน และสถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด

ตัวแปรกลุ่มที่ 4 ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด ประกอบด้วย ตัวแปรย่อยภายในกลุ่มหัวตัวแปร คือ การให้รายละเอียดต่ออย่างชัดเจน เข้าใจ ความชำนาญกับงาน หรือโครงการของฝ่ายอื่น การลำดับความสำคัญของงานและโครงการ ความสอดคล้องกันนโยบาย ของโรงเรียน การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ ความเหมาะสมกับสมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่รับผิดชอบ และการกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ

ตัวแปรกลุ่มที่ 5 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ประกอบด้วย ตัวแปรย่อย ภายในกลุ่มหัวตัวแปร คือ การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น การเปรียบเทียบกับ งบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของ โรงเรียน และหมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด

ดังนั้น การแบ่งยี่ตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาครั้งนี้ จึงทำการวิเคราะห์ตัวแปรออกเป็นสี่ลักษณะต่อไปนี้

- 1 กลุ่มตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด
- 2 ตัวแปรย่อยที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด
- 3 กลุ่มตัวแปรที่สำคัญตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ แบ่งตามขนาด

ของโรงเรียน

- 4 ตัวแปรย่อยที่สำคัญตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ แบ่งตามขนาด

ของโรงเรียน

กลุ่มตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

1 กลุ่มตัวแปรที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์เห็นว่ามีควมสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด
อันดับ 1 ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อม
อื่น ๆ อันดับ 3 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด และ
อันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน (ตาราง 2)

2 กลุ่มตัวแปรที่ผู้บริหารเห็นว่ามีควมสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด อันดับ 1
ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด อันดับ 3
ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อันดับ 4 ได้แก่ สภาพดำเนินงานของห้องสมุด และ
อันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน (ตาราง 2)

3 กลุ่มตัวแปรที่บรรณารักษ์เห็นว่ามีควมสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด อันดับ 1
ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ
อันดับ 3 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด และ
อันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน (ตาราง 2)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มบรรณารักษ์ จะพบว่าทั้งผู้บริหาร
และบรรณารักษ์มีความคิดเห็นต่อตัวแปรตรงกันสองอันดับ คือ อันดับ 1 คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงาน
ของห้องสมุด และอันดับ 5 ขนาดของโรงเรียน (ตาราง 2)

ตาราง 2 กลุ่มตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์

ตัวแปร	ผู้บริหาร			บรรณารักษ์			ผู้บริหาร และ บรรณารักษ์	
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	R
ขนาดของโรงเรียน	2.646	0.086	5	2.888	0.365	5	2.767	5
ขนาดของห้องสมุด	3.240	0.158	2	3.558	0.225	4	3.399	3
สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด	2.956	0.103	4	3.631	0.075	3	3.293	4
คุณสมบัติของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด	3.285	0.249	1	3.822	0.235	1	3.553	1
คุณสมบัติของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ	3.232	0.128	3	3.636	0.063	2	3.434	2

ตัวแปรย่อยที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

ตัวแปรย่อยที่สำคัญนี้ นอกจากจัดอันดับความสำคัญภายในกลุ่มตัวแปรเดียวกันแล้ว ได้นำมาหาค่าเฉลี่ยรวมและคัดเลือก ตัวแปรย่อยที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 และ 2 ภายในกลุ่มตัวแปรเดียวกัน มาจัดอันดับความสำคัญอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ทราบตัวแปรย่อยที่สำคัญใน 10 อันดับแรก ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1 ตัวแปรย่อยที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์เห็นว่ามี ความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด อันดับ 1 ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน อันดับ 4 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 4 5 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษา และการกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ อันดับ 6 ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน อันดับ 7 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด อันดับ 8 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 9 ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน และ อันดับ 10 ได้แก่ ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด (ตาราง 3)

ตาราง 3 ตัวแปรย่อยที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ
บรรณารักษ์

ตัวแปร	ผู้บริหารและบรรณารักษ์	
	$\bar{X}$	R
หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด	4 332	1
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด	4 306	2
ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน	4 033	3
จำนวนเงินบำรุงการศึกษา	3 974	4 5
การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ	3 974	4 5
ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	3 962	6
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด	3 961	7
จำนวนนักเรียน	3 929	8
การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน	3 643	9
ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด	3 602	10

2 ตัวแปรย่อยที่ผู้บริหารเห็นว่ามีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด
อันดับ 1 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ จำนวนเงิน
บำรุงการศึกษา อันดับ 3 ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่
ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน อันดับ 5 ได้แก่ ความพอเพียงหรือ
ไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด อันดับ 6 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 7 ได้แก่
การจัดลำดับความสำคัญของงานหรือโครงการ อันดับ 8 ได้แก่ การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน
และเข้าใจ อันดับ 9 ได้แก่ ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด และ อันดับ 10 ได้แก่ การให้
ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน (ตาราง 4)

ตาราง 3 ตัวแปรย่อยที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์

ตัวแปร	ผู้บริหารและบรรณารักษ์	
	$\bar{X}$	R
หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด	4 332	1
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด	4 306	2
ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน	4 033	3
จำนวนเงินบำรุงการศึกษา	3 974	4 5
การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ	3 974	4 5
ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	3 962	6
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด	3 961	7
จำนวนนักเรียน	3 929	8
การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน	3 643	9
ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด	3 602	10

2 ตัวแปรย่อยที่ผู้บริหารเห็นว่ามีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

อันดับ 1 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษา อันดับ 3 ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน อันดับ 5 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด อันดับ 6 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 7 ได้แก่ การจัดหาวัสดุสำคัญของงานหรือโครงการ อันดับ 8 ได้แก่ การให้รายละเอียดอย่างชัดเจนและเข้าใจ อันดับ 9 ได้แก่ ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด และ อันดับ 10 ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน (ตาราง 4)

ตาราง 4 ตัวแปรย่อยที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

ตัวแปร	ผู้บริหาร	
	$\bar{X}$	R
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด	4 348	1
จำนวนเงินบำรุงการศึกษา	4 296	2
หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด	4 214	3
ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน	4 099	4
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด	4 027	5
จำนวนนักเรียน	3.871	6
การวัดระดับความสำคัญของงานหรือโครงการ	3 821	7
การให้รายละเอียดอย่างชัดเจนเข้าใจ	3 812	8
ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด	3 523	9
การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน	3 366	10

3 ตัวแปรย่อยที่บรรณารักษ์เห็นว่ามีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด
 อันดับ 1 ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ อันดับ 4 ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน อันดับ 5 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 6 ได้แก่ ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน อันดับ 7 ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน อันดับ 8 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ของห้องสมุด อันดับ 9 ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด และ อันดับ 10 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษา (ตาราง 5)

ตาราง 5 ตัวแปรย่อยที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์

ตัวแปร	บรรณารักษ์	
	$\bar{X}$	R
หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด	4.450	1
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด	4.264	2
การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ	4.231	3
ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	4.192	4
จำนวนนักเรียน	3.987	5
ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.967	6
การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน	3.921	7
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด	3.896	8
ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด	3.847	9
จำนวนเงินบำรุงการศึกษา	3.653	10

กลุ่มตัวแปรที่สำคัญแบ่งตามขนาดของโรงเรียน

1 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อกลุ่มตัวแปร โดยวิเคราะห์ตามขนาดของโรงเรียน

(ตาราง 6)

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด อันดับ 2 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 2.5 ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงาน ห้องสมุด และคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อันดับ 4 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด และ อันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน

1 2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อันดับ 2 ขนาดของห้องสมุด อันดับ 3 คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด และอันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน

1 3 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อันดับ 3 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด และอันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน

1 4 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อันดับ 4 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด และอันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปรโดยเฉลี่ย ดังนี้ อันดับ 1 คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด (3.286) อันดับ 2 ขนาดของห้องสมุด (3.240) อันดับ 3 คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ (3.233) อันดับ 4 สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด (2.957) และอันดับ 5 ขนาดของโรงเรียน (2.847)

ตาราง 6 กลุ่มตัวแปรที่สำคัญตามความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
ขนาดของโรงเรียน	2 875	0 677	5	2 325	0 302	5	2 540	0 683	5	2 846	0 720	5
ขนาดของห้องสมุด	3 500	0 591	1	2 840	0 344	2	3 185	0 478	3	3 436	0 625	2
สภาพการดำเนินงาน ของห้องสมุด	2 958	1 101	4	2 699	0 452	4	3 064	0 657	4	3 105	0 782	4
คุณลักษณะของ แผนปฏิบัติงาน ของห้องสมุด	3 285	0 749	2	2 52 770	0 836	3	3 529	0 648	1	3 558	0 880	1
คุณลักษณะของ สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ	3 285	0 715	2	2 53 100	0 514	1	3 285	0 456	2	3 261	0 659	3

2 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อกลุ่มตัวแปร โดยวิเคราะห์ตามขนาดของโรงเรียน

(ตาราง 7)

2 1 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อันดับ 2 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด และ อันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน

2 2 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อันดับ 3 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด และ อันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน

2.3 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่

คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด

อันดับ 3 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ และ

อันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน

2.4 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรดังนี้ อันดับ 1

ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

อันดับ 3 ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด และ

อันดับ 5 ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน

บรรณารักษ์โรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปร โดยเฉลี่ยดังนี้ อันดับ 1

คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด (3 823) อันดับ 2 คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

(3 638) อันดับ 3 สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด (3 631) อันดับ 4 ขนาดของห้องสมุด

(3 543) และอันดับ 5 ขนาดของโรงเรียน (2 888)

ตาราง 7 กลุ่มตัวแปรที่สำคัญตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตัวแปร	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่			โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
ขนาดของโรงเรียน	3 000	0 701	5	2 825	0 722	5	2 785	0 541	5	2 943	0 694	5
ขนาดของห้องสมุด	3 300	1 063	4	3 720	0 688	4	3 635	0 553	3	3 518	0 697	4
สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด	3 540	0 930	2	3 766	0 687	3	3 696	0 589	2	3 522	0 791	3
คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด	3 406	0 570	3	4 056	0 400	1	3 907	0 612	1	3 921	0 644	1
คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อม	3 625	0 718	1	3 850	0 561	2	3 535	0 592	4	3 534	0 762	2

ตัวแปรย่อยที่สี่ ทรัพยากรแบ่งตามขนาดของโรงเรียน

1 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อตัวแปรย่อยที่อยู่ในกลุ่มตัวแปรเรื่อง ขนาดของโรงเรียน มีทั้งหมดแปดตัวแปร ผลการวิเคราะห์ดังนี้ (ตาราง 8)

1 1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 2 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษา อันดับ 3 ได้แก่ จำนวนห้องเรียน อันดับ 4 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 4.5 ได้แก่ จำนวนครู และจำนวนงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา อันดับ 6 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 6.5 ได้แก่ จำนวนเงินอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู และจำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว และอันดับ 8 ได้แก่ จำนวนรายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น

1 2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษา อันดับ 2 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 3 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 2.5 ได้แก่ จำนวนห้องเรียน และจำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว อันดับ 5 ได้แก่ จำนวนครู อันดับ 6 ได้แก่ จำนวนรายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น อันดับ 7 ได้แก่ จำนวนเงินอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู และอันดับ 8 ได้แก่ จำนวนงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา

1 3 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษา อันดับ 2 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 3 ได้แก่ จำนวนห้องเรียน อันดับ 4 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว อันดับ 5 ได้แก่ จำนวนครู อันดับ 6 ได้แก่ จำนวนเงินอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู อันดับ 7 ได้แก่ จำนวนรายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น และ อันดับ 8 ได้แก่ จำนวนงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา

1 4 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษา อันดับ 2 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 3 ได้แก่ จำนวนห้องเรียน อันดับ 4 ได้แก่ จำนวนครู อันดับ 5 ได้แก่ จำนวนเงินอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู อันดับ 6 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว อันดับ 7 ได้แก่ จำนวนรายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น และ อันดับ 8 ได้แก่ จำนวนงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยกลุ่มขนาดของโรงเรียน

โดยเฉลี่ยดังนี้ อันดับ 1 จำนวนเงินบำรุงการศึกษา (4 296) อันดับ 2 จำนวนนักเรียน (3.872) อันดับ 3 จำนวนห้องเรียน (2 679) อันดับ 4 จำนวนครู (2 402) อันดับ 5 จำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือ (2 279) อันดับ 6 จำนวนรายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น (1 902) อันดับ 7 จำนวนเงินอุดหนุนจากสภามคมผู้ปกครองและครู (1.862) อันดับ 8 จำนวนงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา (1 772)

ตาราง 8 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องขนาดของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

ผู้บริหาร ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
จำนวนห้องเรียน	3 000	1 000	3 2 200	0 979	3 52 607	1 447	3 2 909	1 275	3			
จำนวนนักเรียน	4 000	0 707	1 3 600	0.748	2 3 750	1 213	2 4,136	0.814	2			
จำนวนครู	2.750	1 089	4 52 000	0.894	5 2 357	1 368	5 2 500	1 138	4			
จำนวนเงิน บำรุงการศึกษา	3 500	0 500	2 4 600	0 489	1 4 357	0.934	1 4 727	0.537	1			
จำนวนงบประมาณ จากกรมสามัญศึกษา	2 750	1 089	4.51 000	0 000	8 1 428	0 979	8 1 909	1.768	8			
จำนวนเงินอุดหนุน จากสภามคมฯ	2 250	0 829	6 51 200	0.400	7 1 678	1 054	6 2 318	1.458	5			
จำนวนรายได้ของ โรงเรียนจาก แหล่งอื่น	2 500	1 118	8 1 600	1.200	6 1,464	0.680	7 2 045	1.397	7			
จำนวนเงิน บำรุงการศึกษา คงเหลือจาก ปีที่แล้ว	2 250	1 089	6 52 200	1 469	3.52.392	1.472	4 2 272	1 600	6			

* 2 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อตัวแปรย่อยที่สำคัญกลุ่มขนาดของโรงเรียน โดยวิเคราะห์ตามขนาดของโรงเรียน (ตาราง 9)

2.1 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้

อันดับ 1 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 2 มีสามอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 3 ได้แก่ จำนวนนักเรียน จำนวนเงินบำรุงการศึกษา และจำนวนงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา อันดับ 5 ได้แก่ จำนวนครู อันดับ 6 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว อันดับ 7 ได้แก่ จำนวนเงินอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู และ อันดับ 8 ได้แก่ จำนวนรายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น

2.2 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้

อันดับ 1 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 2 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 2.5 ได้แก่ จำนวนครู และจำนวนเงินบำรุงการศึกษา อันดับ 4 ได้แก่ จำนวนห้องเรียน อันดับ 5 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 5.5 ได้แก่ จำนวนงบประมาณจากกรมสามัญศึกษาและจำนวนรายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น อันดับ 7 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว และ อันดับ 8 ได้แก่ จำนวนเงินอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู

2.3 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1

ได้แก่ เงินบำรุงการศึกษา อันดับ 2 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 3 ได้แก่ จำนวนห้องเรียน อันดับ 4 ได้แก่ จำนวนครู อันดับ 5 ได้แก่ จำนวนงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา อันดับ 6 ได้แก่ จำนวนเงินอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู อันดับ 7 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 7.5 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว และจำนวนรายได้จากแหล่งอื่น

2.4 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้

อันดับ 1 ได้แก่ จำนวนนักเรียน อันดับ 2 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษา อันดับ 3 ได้แก่ จำนวนห้องเรียน อันดับ 4 ได้แก่ จำนวนครู อันดับ 5 ได้แก่ จำนวนงบประมาณจากกรมสามัญศึกษา อันดับ 6 ได้แก่ จำนวนเงินอุดหนุนจากสมาคมผู้ปกครองและครู อันดับ 7 ได้แก่ จำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว และ อันดับ 8 ได้แก่ จำนวนรายได้ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น

บรรณารักษ์โรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยกลุ่มขนาดของโรงเรียน

โดยเฉลี่ยดังนี้ อันดับ 1 จำนวนนักเรียน (3.987) อันดับ 2 จำนวนเงินบำรุงการศึกษา (3.654) อันดับ 3 จำนวนห้องเรียน (3.265) อันดับ 4 จำนวนครู (3.064) อันดับ 5 จำนวนงบประมาณ

จากกรมสามัญศึกษา (2.835) อันดับ 6 จำนวนเงินอุดหนุนจากสํามาตมผู้ปกครองและครู (2.155)
 อันดับ 7 จำนวนเงินบำรุงการศึกษาคงเหลือจากปีที่แล้ว (2.119) และ อันดับ 8 จำนวนรายได้
 ของโรงเรียนจากแหล่งอื่น (1.919)

ตาราง 9 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องขนาดของโรงเรียนตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์

บรรณารักษ์	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
จำนวนห้องเรียน	3 500	0 500	3	3 200	1 326	4	3 178	1 251	3	3 181	1 336	3
จำนวนนักเรียน	3 750	0 829	1	4 400	1 200	1	3 571	0.938	2	4 227	0 849	1
จำนวนครู	3 000	0 000	5	3 400	1 019	2	52 857	0 952	4	3 000	1 279	4
จำนวนเงิน บำรุงการศึกษา	3 500	0 866	3	3 400	1 200	2.53	714	1 410	1	4 000	1 087	2
จำนวนงบประมาณ จากกรมสามัญศึกษา	3 500	1 118	3	2 200	1 166	5	52 821	1 310	5	2 818	1 434	5
จำนวนเงินอุดหนุน จากสํามาตม	2 250	0 829	7	1 800	1 166	8	2 250	1.271	6	2 318	1 220	6
จำนวนรายได้ของ ร.ร. จากแหล่งอื่น	2 000	1 224	8	2 200	1.600	5	51 750	0 911	7	5 1 727	1 094	8
จำนวนเงินบำรุง การศึกษาคงเหลือ จากปีที่แล้ว	2 500	1 500	6	2 000	1 095	7	1 750	0 784	7	52 227	1 474	7

3 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อตัวแปรย่อยที่สำคัญ กลุ่มขนาดของห้องสมุดโดยวิเคราะห์
 ตามขนาดของโรงเรียน (ตาราง 10)

3.1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มดังนี้ อันดับ 1
 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียง
 ของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด อันดับ 3 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 3.5 ได้แก่ ความรู้ของ

ผู้เข้าใช้ และจำนวนงบประมาณห้องสมุดของปีที่แล้ว และอันดับ 5 ได้แก่ จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น

3.2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มดังนี้ อันดับ 1 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 1.5 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด และ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ จำนวนงบประมาณห้องสมุดปีที่แล้ว อันดับ 4 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 4.5 ได้แก่ ความจุของผู้เข้าใช้ และ จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น

3.3 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ จำนวนงบประมาณห้องสมุดปีที่แล้ว อันดับ 4 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 4.5 ได้แก่ ความจุของผู้เข้าใช้ และจำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น

3.4 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ของห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ จำนวนงบประมาณห้องสมุดปีที่แล้ว อันดับ 4 ได้แก่ ความจุของผู้เข้าใช้ และอันดับ 5 ได้แก่ จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยกลุ่มขนาดของห้องสมุด โดยเฉลี่ย ดังนี้ อันดับ 1 ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด (4.349) อันดับ 2 ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด (4.027) อันดับ 3 จำนวนงบประมาณห้องสมุดปีที่แล้ว (3.474) อันดับ 4 ความจุของผู้เข้าใช้ (2.439) และอันดับ 5 จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น (1.612)

ตาราง 10 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องขนาดของห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

ตัวแปร	โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่			โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
ความจุของผู้เข้าใช้	3 250	1 299	3 51	4 000	0 800	4 52	6 07	1 519	4 2	5 00	1 438	4
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด	4 250	0 829	1 4	0 000	0 894	1 54	4 64	0 625	1 4	6 81	0 465	1
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด	3 750	0 829	2 4	0 000	0 894	1 54	1 78	0 758	2 4	1 81	1 113	2
จำนวนงบประมาณห้องสมุดปีที่แล้ว	3 250	0 433	3 53	2 00	1 777	3 3	3.357	1 287	3 4	0 90	0 792	3
จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น	2 000	0 707	5 1	1 400	0 800	4 51	3 21	0 600	5 1	7 27	1.174	5

4 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อตัวแปรย่อยกลุ่มขนาดของห้องสมุด โดยวิเคราะห์ตามขนาดของโรงเรียน (ตาราง 11)

4 1 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้
อันดับ 1 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 1 5 ได้แก่ ความจุของผู้เข้าใช้ และความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น และ อันดับ 5 ได้แก่ จำนวนงบประมาณห้องสมุดของปีที่แล้ว

4 2 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้
อันดับ 1 ได้แก่ จำนวนงบประมาณห้องสมุดของปีที่แล้ว อันดับ 2 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และ

ครุภัณฑ์ห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ ความจุของผู้เข้าใช้ และอันดับ 5 ได้แก่ จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น

4.3 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ จำนวนงบประมาณห้องสมุดของปีที่แล้ว อันดับ 4 ได้แก่ ความจุของผู้เข้าใช้ และ อันดับ 5 ได้แก่ จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น

4.4 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์ครุภัณฑ์ห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ จำนวนงบประมาณห้องสมุดของปีที่แล้ว อันดับ 4 ได้แก่ ความจุของผู้เข้าใช้ และ อันดับ 5 ได้แก่ จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น

บรรณารักษ์โรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปร กลุ่มขนาดของห้องสมุด โดยเฉลี่ยดังนี้ อันดับ 1 ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด (4.265) อันดับ 2 ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด (3.896) อันดับ 3 จำนวนงบประมาณห้องสมุดปีที่แล้ว (3.755) อันดับ 4 ความจุของผู้เข้าใช้ (3.040) และ อันดับ 5 จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น (2.426)

ตาราง 11 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องขนาดของห้องสมุดตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์

บรรณารักษ์ ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
ความจุของผู้เข้าใช้	3 750	0 829	1 52	600 1 496	4 3	285	1 129	4 3	181	1 465	4	
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด	3 750	1 299	1 54	400 0 489	2 4	500	0 779	1 4	409	0 717	1	
ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด	3 250	1 479	3 4	000 0 632	3 4	107	0 899	2 4	227	0 849	2	
จำนวนงบประมาณห้องสมุดปีที่แล้ว	2 750	1 089	5 4	600 0 489	1 4	035	0 822	3 3	636	1 226	3	
จำนวนรายได้ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น	3 000	1 224	4 2	400 1 496	5 2	214	1 080	5 2	090	1 443	5	

5 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อกลุ่มตัวแปรย่อย กลุ่มสภาพการดำเนินงานของห้องสมุด มีทั้งหมดหกตัวแปร ปรากฏผลดังนี้ (ตาราง 12)

5.1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุดปีที่แล้ว อันดับ 2 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 2.5 ได้แก่ การจัดห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ และการให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน อันดับ 4 ได้แก่ สถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด อันดับ 5 ได้แก่ บทบาทของห้องสมุดที่มีต่อชุมชน และ อันดับ 6 ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด

5.2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 2 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 2.5 ได้แก่ การจัดห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ และปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ การให้

ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน อันดับ 5 ได้แก่ สถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด และ
อันดับ 6 ได้แก่ บทบาทของห้องสมุดที่มีต่อชุมชน

5 3 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มดังนี้ อันดับ 1
ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน อันดับ 2 ได้แก่ ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด
อันดับ 3 ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ สถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด
อันดับ 5 ได้แก่ การจัดหาห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ และอันดับ 6 ได้แก่ บทบาทของ
ห้องสมุดต่อชุมชน

5 4 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้
อันดับ 1 ได้แก่ ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด อันดับ 2 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 2.5
ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด และการให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน อันดับ 4
ได้แก่ การจัดหาห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ อันดับ 5 ได้แก่ สถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด
และ อันดับ 6 ได้แก่ บทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยกลุ่มสถานการณ์ดำเนินงาน
ของห้องสมุดโดยเฉลี่ย ดังนี้ อันดับ 1 ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด (3 524) อันดับ 2
การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน (3 366) อันดับ 3 การจัดหาห้องสมุดให้อำนวย
ความสะดวกแก่ผู้ใช้ (3 161) อันดับ 4 ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด (3 109) อันดับ 5
สถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด (2 624) และอันดับ 6 บทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน (1 942)

ตาราง 12 ตัวแปรย่อยที่สำคัญใน เรื่องสภาพการดำเนินงานของห้องสมุดตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร

ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
ผลการปฏิบัติงาน ของห้องสมุด	2 250	0 829	6 3	400	0 489	1 3	285	1 064	3 3	500	1 118	2 5
การสััดห้องสมุดให้ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้	3 250	1 479	2 53	200	0 400	2 52	785	1 113	5 3	409	0 984	4
การให้ความร่วมมือ กับครูในการ รัยยน การล่อน	3 250	1 089	2 53	000	1 264	4 3	714	0 880	1 3	500	1 270	2 5
ปริมาณการสััดซื้อ วัสดุห้องสมุด	3 750	0 829	1 3	200	1 326	2 53	464	0 565	2 3	681	0 819	1
บทบาทของห้องสมุด ต่อชุมชน	2 500	1 118	5 1	400	0 800	6 2	142	1 230	6 1	727	1 135	6
สััดิตีต่าง ๆ ของ ห้องสมุด	2 750	1 479	4 2	000	0 894	5 2	928	1 360	4 2	818	1 369	5

6 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อตัวแปรย่อยกล่มสภาพการดำเนินงานห้องสมุด

(ตาราง 13)

6 1 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน อันดับ 2 ได้แก่ การสััดห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ อันดับ 3 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 3 5 ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด และสััดิตีต่าง ๆ ของห้องสมุด อันดับ 5 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 5 5 ได้แก่ ปริมาณการสััดซื้อวัสดุห้องสมุด และบทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน

6.2 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ ดังนี้
 อันดับ 1 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 1.5 ได้แก่ การคัดห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้
 และการให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน อันดับ 3 มีสามอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 4
 ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด ปริมาณการคัดซื้อวัสดุห้องสมุด และสถิติต่าง ๆ ของ
 ห้องสมุดและอันดับ 6 ได้แก่ บทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน

6.3 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้
 อันดับ 1 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 1.5 ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด และการคัดห้องสมุด
 ให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ อันดับ 3 ได้แก่ สถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่
 ปริมาณการคัดซื้อวัสดุห้องสมุด อันดับ 5 ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน
 และอันดับ 6 ได้แก่ บทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน

6.4 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้
 อันดับ 1 ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับครูใน
 การเรียนการสอน อันดับ 3 ได้แก่ ปริมาณการคัดซื้อวัสดุห้องสมุด อันดับ 4 ได้แก่ การคัด
 ห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ อันดับ 5 ได้แก่ สถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด และ อันดับ 6
 ได้แก่ บทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน

บรรณารักษ์โรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยกลุ่มสภาพการดำเนินงาน
 ห้องสมุด โดยเฉลี่ยดังนี้ อันดับ 1 การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน (3.921)
 อันดับ 2 ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด (3.848) อันดับ 3 การคัดห้องสมุดให้อำนวยความสะดวก
 แก่ผู้ใช้ (3.847) อันดับ 4 ปริมาณการคัดซื้อวัสดุห้องสมุด (3.681) อันดับ 5 สถิติต่าง ๆ
 ของห้องสมุด (3.637) และ อันดับ 6 บทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน (2.869)

ตาราง 13 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องสภาพการดำเนินงานของห้องสมุดตามความคิดเห็นของ
บรรณารักษ์

ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
ผลการปฏิบัติงาน ของห้องสมุด	3 500	1 118	3 53 800	0 748	4 4 000	0 845	1 54 090	0 949	1			
การคัดห้องสมุดให้ อำนวยความสะดวก แก่ผู้ใช้	3 750	1 089	2 4 000	0 632	1 54 000	0 886	1 53 636	1 226	4			
การให้ความร่วมมือ กับครูในการเรียน การสอน	4 000	0 707	1 4 000	0 632	1 53 821	0 927	5 3 863	1 057	2			
ปริมาณการสั่งซื้อ วัสดุห้องสมุด	3 250	1 089	5 53 800	0 748	4 3 857	0 742	4 3 818	0 886	3			
บทบาทของห้องสมุด ต่อชุมชน	3 250	1 299	5 53 200	1 469	6 2 571	1 083	6 2 454	1 304	6			
สถิติต่าง ๆ ของ ห้องสมุด	3 500	1 118	3 53 800	0 748	4 3 928	0 793	3 3 318	1 394	5			

7 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อตัวแปรย่อยกลุ่มคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานห้องสมุด

(ตาราง 14)

7 1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ อันดับ 2 มีสื่ออันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 2 5 ได้แก่ การให้รายละเอียดอย่างชัดเจนเข้าใจ และการจัดลำดับความสำคัญของงานและโครงการ อันดับ 4 ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน อันดับ 5 ได้แก่ ความเหมาะสมกับสมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่ได้รับมอบหมาย อันดับ 6 ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ และอันดับ 7 ได้แก่ ความเข้ากันได้กับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น

7 2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 1.5 ได้แก่ การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน และการจัดลำดับความสำคัญของงานและโครงการ อันดับ 3 ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน อันดับ 4 ได้แก่ การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ อันดับ 5 ได้แก่ ความเข้าช้อยกับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น อันดับ 6 มีสองอันดับเป็นอันดับเฉลี่ย 6.5 ได้แก่ ความเหมาะสมและสัมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่รับผิดชอบ และการกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ

7 3 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 1.5 ได้แก่ การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน และการจัดลำดับความสำคัญของงานและโครงการ อันดับ 3 ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน อันดับ 4 ได้แก่ การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ อันดับ 5 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 5.5 ได้แก่ ความเข้าช้อยกับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น และความเหมาะสมและสัมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่รับผิดชอบ และ อันดับ 7 ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ

7 4 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน อันดับ 2 ได้แก่ การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ อันดับ 3 มีสองอันดับเป็นอันดับเฉลี่ย 3.5 ได้แก่ การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน และการจัดลำดับความสำคัญของงานและโครงการ อันดับ 5 ได้แก่ ความเข้าช้อยกับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น อันดับ 6 ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ อันดับ 7 ได้แก่ ความเหมาะสมและสัมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่รับผิดชอบ

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยกลุ่มคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดโดยเฉลี่ยดังนี้ อันดับ 1 การจัดลำดับความสำคัญของงานหรือโครงการ (3.821) อันดับ 2 การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน (3.812) อันดับ 3 ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน (3.733) อันดับ 4 การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ (3.718) อันดับ 5 ความเข้าช้อยกับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น (2.709) อันดับ 6 ความเหมาะสมและสัมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่รับผิดชอบ (2.693) และ อันดับ 7 การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ (2.640)

ตาราง 14 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานห้องสมุดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

ผู้บริหาร ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน	3.750	1.089	2.53	3.600	0.800	1.54	3.035	0.565	3.3	3.863	1.179	3.5
ความเข้าช้กับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น	2.500	1.118	7.2	2.200	0.748	5.3	3.000	1.281	5.53	3.136	1.217	5
การคัดลดับความสำคัญของงานหรือโครงการ	3.750	0.433	2.53	3.600	0.800	1.54	3.071	0.883	1.53	3.863	1.423	3.5
ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	3.250	1.299	4.3	3.200	1.326	3.4	3.071	0.863	1.54	4.409	0.778	1
การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ	4.000	0.000	1.2	2.800	1.600	4.3	3.892	0.724	4.4	4.181	0.833	2
ความเหมาะสมและสมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่ได้รับผิดชอบ	3.000	1.224	5.2	2.000	0.894	6.53	3.000	1.035	5.52	3.772	1.311	7
การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ	2.750	1.299	6.2	2.000	0.894	6.52	3.857	1.092	7.2	2.954	1.296	6

8 ความกิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อตัวแปรย่อยกลุ่มคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานห้องสมุด

โดยวิเคราะห์ตามขนาดของโรงเรียน (ตาราง 15)

8.1 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1

ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน อันดับ 2 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 2.5 ได้แก่

การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะและความเหมาะสมและสมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่รับผิดชอบ
อันดับ 4 มีสามอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 5 ได้แก่ การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน การจัดลำดับ
ความสำคัญของงานและโครงการและการกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ และอันดับ 7 ได้แก่
ความเข้าช้กับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น

8.2 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยในกลุ่ม ดังนี้
อันดับ 1 ได้แก่ การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ อันดับ 2 ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของ
โรงเรียน อันดับ 3 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 3.5 ได้แก่ การจัดลำดับความสำคัญของงาน
และโครงการ และความเหมาะสมและสมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่รับผิดชอบ อันดับ 5 ได้แก่
การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน อันดับ 6 ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ และอันดับ 7
ได้แก่ ความเข้าช้กับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น

8 3 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ ดังนี้ อันดับ 1
ได้แก่ การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ อันดับ 2 ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน
อันดับ 3 ได้แก่ การจัดลำดับความสำคัญของงานและโครงการ อันดับ 4 ได้แก่ ความเหมาะสม
และสมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่รับผิดชอบ อันดับ 5 ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ
อันดับ 6 ได้แก่ การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน และอันดับ 7 ได้แก่ ความเข้าช้กับงาน
หรือโครงการของฝ่ายอื่น

8.4 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้
อันดับ 1 ได้แก่ การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ อันดับ 2 ได้แก่ ความสอดคล้องกับนโยบายของ
โรงเรียน อันดับ 3 ได้แก่ การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน อันดับ 4 ได้แก่ การจัดลำดับ
ความสำคัญของงานและโครงการ อันดับ 5 ได้แก่ ความเหมาะสมและสมรรถภาพของบุคลากร
กับงานที่รับผิดชอบ อันดับ 6 ได้แก่ การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ และอันดับ 7 ได้แก่
ความเข้าช้กับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น

บรรณารักษ์โรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยกลุ่มคุณลักษณะของแผน
ปฏิบัติงานของห้องสมุด โดยเฉลี่ยดังนี้ อันดับ 1 การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ (4.231) อันดับ 2
ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน (4 192) อันดับ 3 การจัดลำดับความสำคัญของงาน
และโครงการ (3 902) อันดับ 4 ความเหมาะสมและสมรรถภาพของบุคลากรกับงานที่รับผิดชอบ

อันดับ 5 การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน (3 830) อันดับ 6 การกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม (3 628) และอันดับ 7 ความเข้ากันได้กับงานหรือโครงการของฝ่ายอื่น (3 042)

ตาราง 15 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดตามความคิดเห็น
ของบรรณารักษ์

ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
การให้รายละเอียด อย่างชัดเจน	3 500	0 500	5	3 800	0 748	5	3 785	0 817	6	4 236	0 967	3
ความเข้ากันได้กับงาน หรือโครงการของ ฝ่ายอื่น	2 750	0.829	7	2 800	0 979	7	3.392	1 112	7	3 227	1 084	7
การจัดลำดับความ สำคัญของงานและ โครงการ	3 500	0 500	5	4 000	0 894	3.5	4 107	0 859	3	4 000	0.904	4
ความสอดคล้องกับ นโยบายของ โรงเรียน	4 000	0 707	1	4 200	0 748	2	4 250	0 911	2	4 318	0 631	2
การกำหนดวงเงิน ที่เหมาะสม	3 750	1 0892	5	4.400	0.489	1	4 321	0 758	1	4 454	0 721	1
ความเหมาะสมและ สมรรถภาพของ บุคลากรกับงานที่ รับผิดชอบ	3 750	1 0892	5	4 000	0 632	3.5	3 892	0.818	4	3 727	1 193	5
การกำหนดระยะ เวลาที่เหมาะสม	3 500	0 866	5	3 600	1.019	6	3.821	0 888	5	3 590	0.937	6

9 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อตัวแปรย่อยกลุ่มคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ โดยวิเคราะห์ตามขนาดของโรงเรียน (ตาราง 16)

9 1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 มีสองอันดับ เป็นอันดับเฉลี่ย 1 5 ได้แก่ ความต้องการของบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนและหมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น และ อันดับ 4 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน

9 2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ ความต้องการของบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน อันดับ 2 ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 3 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น อันดับ 4 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน

9 3 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความต้องการของบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน อันดับ 3 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น และอันดับ 4 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน

9 4 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน อันดับ 3 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น และอันดับ 4 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน

ผู้บริหารโรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อตัวแปรย่อยกลุ่มคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ โดยเฉลี่ย ดังนี้ อันดับ 1 หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด (4.214) อันดับ 2 ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน (4.099) อันดับ 3 การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น (2.919) และอันดับ 4 การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน (1.717)

ตาราง 16 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
การเปรียบเทียบกับ แผนปฏิบัติงานของ ฝ่ายอื่น	2 750	1 299	3	3 200	1 469	3	3 000	1 309	3	2 727	1 482	3
การเปรียบเทียบกับ งบประมาณ ห้องสมุดโรงเรียน อื่นในขนาดเดียวกัน	2 500	0 866	4	1 000	0 000	4	1 642	0 934	4	1 727	1 135	4
ความต้องการของ บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน	4 000	0 707	1	4 200	0 748	1	4 107	0 488	2	4 090	0 018	2
หมวดวิชาหรือ รายวิชาที่ต้องใช้ ห้องสมุด	4 000	0 707	1	4 000	0 894	2	4 357	0 479	1	4 500	0 500	1

10 ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อตัวแปรย่อยกลุ่มคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ โดย
วิเคราะห์ตามขนาดของโรงเรียน (ตาราง 17)

10.1 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดเล็กให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1
ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงาน
ของฝ่ายอื่น อันดับ 3 ได้แก่ ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ และ อันดับ 4 ได้แก่
การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน

10.2 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดกลางให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1
ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ
อันดับ 3 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน และ อันดับ 4
ได้แก่ การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น

10 3 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ อันดับ 3 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน และอันดับ 4 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานฝ่ายอื่น

10 4 บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษให้ความสำคัญต่อตัวแปรในกลุ่มนี้ดังนี้ อันดับ 1 ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด อันดับ 2 ได้แก่ ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ อันดับ 3 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น และ อันดับ 4 ได้แก่ การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน

บรรณารักษ์โรงเรียนทั้งสี่ขนาดให้ความสำคัญต่อย่อยกลุ่มคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ โดยเฉลี่ยดังนี้ อันดับ 1 หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด (4 45) อันดับ 2 ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน (3 967) อันดับ 3 การเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น (3 143) และ อันดับ 4 การเปรียบเทียบกับงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนอื่นในขนาดเดียวกัน (2 984)

ตาราง 17 ตัวแปรย่อยที่สำคัญในเรื่องคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์

บรรณารักษ์ ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R	$\bar{X}$	S	R
การเปรียบเทียบกับ แผนปฏิบัติงานของ ฝ่ายอื่น	3 750	0 433	2	3 200	0 979	4	2 714	1 030	4	2 909	1.311	3
การเปรียบเทียบกับ งบประมาณห้องสมุด โรงเรียนอื่นใน ขนาดเดียวกัน	2 750	0 829	4	3 600	1.019	3	2 857	1 124	3	2 727	1.387	4
ความต้องการของ บุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน	3 500	1 118	3	4 000	0.632	2	4 142	0 788	2	4 227	0 734	2
หมวดวิชาหรือ รายวิชาที่ต้องใช้ ห้องสมุด	4 500	0 866	1	4 600	0.489	1	4 428	0 728	1	4 272	0 686	1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ สรุปลำดับดังนี้ กลุ่มตัวแปรที่สำคัญมีห้ากลุ่มตามลำดับ คือ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ขนาดของห้องสมุด สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด และขนาดของโรงเรียน สำหรับตัวแปรย่อยที่สำคัญจาก กลุ่มตัวแปรข้างต้นห้ากลุ่ม ซึ่งมีตัวแปรย่อยทั้งหมด 30 ตัวแปร ได้ตัวแปรที่อยู่ในระดับความสำคัญมาก 10 ตัวแปรตามลำดับ คือ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด ความพอเพียงหรือไม่พอเพียง ของวัสดุของห้องสมุด ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน จำนวนเงินบำรุงการศึกษา การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด จำนวนนักเรียน การให้ความร่วมมือกับครูในการเรียนการสอน และปริมาณการจัดซื้อวัสดุห้องสมุด

2 การศึกษาความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์เกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

การได้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งนำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด จะทำให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องเหล่านี้ ได้ตระหนักถึงตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดอันจะเป็นประโยชน์ต่อการประสานงานในการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของห้องสมุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางแผนปฏิบัติงาน การกำหนดเป้าหมายและทิศทางของห้องสมุด ตลอดจนการจัดทำเสนอของบประมาณเพื่อให้ง่ายต่อการพิจารณาอนุมัติ ดังนั้น การศึกษาความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์เกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด จะทำให้ทราบว่า มีตัวแปรอะไรบ้างที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์มีความคิดเห็นตรงกันว่ามีความสำคัญอย่างแท้จริงต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด โดยวิเคราะห์ค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของ เคนดอลล์ (Kendall's Coefficient of Concordance) ซึ่งขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

- 1 การศึกษาความสอดคล้องของกลุ่มผู้บริหารและบรรณารักษ์
- 2 การศึกษาความสอดคล้องของกลุ่มผู้บริหาร
- 3 การศึกษาความสอดคล้องของกลุ่มบรรณารักษ์
- 4 การศึกษาความสอดคล้องของกลุ่มผู้บริหารจําแนกตามขนาดของโรงเรียน
- 5 การศึกษาความสอดคล้องของกลุ่มบรรณารักษ์จําแนกตามขนาดของโรงเรียน

1 การศึกษาความสอดคล้องของกลุ่มผู้บริหารและบรรณารักษ์

ผู้บริหารและบรรณารักษ์มีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างมากมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ มีความคิดเห็นต่อขนาดของโรงเรียน ขนาดของห้องสมุด คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ สอดคล้องกันอย่างมากมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 และมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานของห้องสมุด มีความสำคัญสอดคล้องกันอย่างมากมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 (ตาราง 18)

2 การศึกษาความสอดคล้องของกลุ่มผู้บริหาร

ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดสอดคล้องกันอย่างมากมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ในด้านต่อไปนี้ ขนาดของโรงเรียน คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น และที่ระดับ 05 ในด้านสภาพการดำเนินงานของห้องสมุด แต่มีความคิดเห็นในด้านขนาดของห้องสมุดสอดคล้องกันอย่างมากไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 18)

3 การศึกษาความสอดคล้องของกลุ่มบรรณารักษ์

บรรณารักษ์มีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างมากมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ในด้าน ขนาดของโรงเรียน คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดระดับ 05 ในด้านสภาพการดำเนินงานของห้องสมุด คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ แต่มีความคิดเห็นในด้านขนาดของห้องสมุดสอดคล้องกันอย่างมากไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ตาราง 18)

ตาราง 18 ความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
และบรรณารักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

ตัวแปร	ผู้บริหาร			บรรณารักษ์			ผู้บริหารและ บรรณารักษ์		
	W	S _O	df	W	S _O	df	W	S _O	df
ขนาดของโรงเรียน	0.858	24.024 [*]	7	0.689	19.292 [*]	7	0.905	25.255 [*]	7
ขนาดของห้องสมุด	0.468	7.488	4	0.493	7.888	4	0.921	14.750 [*]	4
สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด	0.612	12.250 [*]	5	0.571	11.428 [*]	5	0.580	11.607 [*]	5
คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานฯ	0.765	18.360 [*]	6	0.851	20.424 [*]	6	0.840	20.169 [*]	6
คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ	0.906	70.875 [*]	3	0.775	9.300 [*]	3	1.000	12.000 [*]	3

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

4 การศึกษาความสอดคล้องของกลุ่มผู้บริหาร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังต่อไปนี้ (ตาราง 19)

1 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุก ๆ ด้าน

2 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ในด้าน ขนาดของห้องสมุด ที่ระดับ 05 ในด้านคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ แต่มีความคิดเห็นในด้าน ขนาดของโรงเรียน สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ในทุก ๆ ด้าน

4 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ในทุก ๆ ด้าน

ตาราง 19 ความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตัวแปร	โรงเรียนขนาดเล็ก		โรงเรียนขนาดกลาง		โรงเรียนขนาดใหญ่		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ		df
	W	S _O	W	S _O	W	S _O	W	S _O	
ขนาดของโรงเรียน	0 315	8 834	0 014	0 516	0 380	74 538	0 242	34 412	7
ขนาดของห้องสมุด	0 584	9 350	0 727	14 540	0 506	56 728	0 521	45 890	4
สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด	0 491	9 821	0 372	9 314	0 178	24 962	0 246	27 064	5
คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานฯ	0 233	5 598	0 408	12 257	0 244	41 154	0 331	43 724	6
คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ	0 456	5 475	0 564	8 460	0 167	14 089	0 429	28 322	3

∴ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

∴ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

5 การศึกษาความสอดคล้องของกลุ่มบรรณารักษ์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

บรรณารักษ์มีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้ (ตาราง 20)

1. บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติในทุก ๆ ด้าน

2. บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ในด้านขนาดของโรงเรียนขนาดของห้องสมุด แต่มีความคิดเห็นในด้าน สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ สอดคล้องกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

3. บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ในด้านขนาดของโรงเรียนขนาดของห้องสมุด สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่ระดับ 05 ในด้านคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด

4. บรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อตัวแปรที่สำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ในทุก ๆ ด้าน

ตาราง 20 ความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของบรรณารักษ์
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

บรรณารักษ์ ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก		โรงเรียน ขนาดกลาง		โรงเรียน ขนาดใหญ่		โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		df
	W	S _O	W	S _O	W	S _O	W	S _O	
ขนาดของโรงเรียน	0.296	8.313	0.435	15.233	3.328	64.404	0.292	45.109	7
ขนาดของห้องสมุด	0.190	3.050	0.494	9.880	0.508	56.942	0.348	30.645	4
สภาพการดำเนินงาน ของห้องสมุด	0.491	8.821	0.066	1.657	0.171	24.063	0.208	22.967	5
คุณลักษณะของ แผนปฏิบัติงาน	0.226	5.437	0.214	6.428	0.087	14.649	0.184	24.389	6
คุณลักษณะของ สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ	0.581	6.975	0.372	5.580	0.454	38.196	0.384	25.404	3

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งนำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 ในด้านขนาดของโรงเรียน คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด และที่ระดับ 05 ในด้านสภาพการดำเนินงานของห้องสมุด คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ส่วนขนาดของห้องสมุด หากพิจารณาค่าความสอดคล้องเฉพาะกลุ่มผู้บริหารหรือกลุ่มบรรณารักษ์ จะมีความสอดคล้องกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อนำมาหาค่าความสอดคล้อง รวมทั้งผู้บริหารและบรรณารักษ์ จะมีความสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 01

3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปร กับ จำนวนงบประมาณห้องสมุดที่ได้รับ

ผลจากการศึกษาความสัมพันธ์ของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์เกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณ ทำให้ทราบความคิดเห็นที่ได้มาจากการพิจารณาตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด โดยดูผลพิดิจของผู้ที่เกี่ยวข้องตามสภาพของแต่ละตัวอย่าง ดังนั้น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นกับจำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ จึงน่าจะสะท้อนสภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณที่แท้จริง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับของ สเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation of Coefficient)

ในการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ กระทำเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษเท่านั้น เนื่องจากข้อจำกัดของสถิติที่ใช้ กล่าวคือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 10 และมีองศาแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom) เท่ากับ $n - 2$ ซึ่งโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางจะมีองศาแห่งความเป็นอิสระเท่ากับ 2 และ 3 ตามลำดับ ทำให้ไม่สามารถทดสอบนัยสำคัญทางสถิติได้ จึงใช้วิธีแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ยูคัรี วงศ์รัตน์ 2525 : 224)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ขอเสนอตามลำดับดังนี้

1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรกับจำนวนงบประมาณห้องสมุด

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารที่มีต่อตัวแปรกับจำนวนงบประมาณห้องสมุด

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของบรรณารักษ์ ที่มีต่อ

ตัวแปรกับจำนวนงบประมาณห้องสมุด

การวิเคราะห์ในส่วนนี้ใช้วิธีรวมค่าน้ำหนักเฉลี่ยของค่าความสำคัญ ซึ่งผู้บริหารและบรรณารักษ์ให้กับตัวแปรต่าง ๆ แล้วนำมาหาค่าความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับจากแผนกตามขนาดของโรงเรียน ปรากฏผลดังนี้ (ตาราง 21,

1 ความคิดเห็นที่สอดคล้องของผู้บริหารและบรรณารักษ์โรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีต่อตัวแปรมีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุด เชีงนิมานในระดับสูงมาก ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด (0.95) ในระดับสูง ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ (0.9) คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด (0.8) ในระดับปานกลาง ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน (0.4) และขนาดของห้องสมุด (0.4)

2 ความคิดเห็นที่สอดคล้องของผู้บริหารและบรรณารักษ์โรงเรียนขนาดกลางที่มีต่อตัวแปร มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุด เชีงนิมานในระดับสูง ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด (0.725) ในระดับปานกลาง ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ (0.475) ในระดับต่ำ ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน (0.2) และขนาดของห้องสมุด (0.2) ส่วนคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดมีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุดเชิงนิเสธในระดับต่ำ (-0.1)

3 ความคิดเห็นที่สอดคล้องของผู้บริหารและบรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ ที่มีต่อตัวแปร มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ (-0.353) ส่วนความคิดเห็นต่อตัวแปรอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4 ความคิดเห็นที่สอดคล้องของผู้บริหารและบรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีต่อตัวแปร มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อ

ตัวแปรกับจำนวนงบประมาณห้องสมุด

ตัวแปร	ผู้บริหารและบรรณารักษ์			โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่			โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ		
	r	T	df	r	T	df	r	T	df	r	T	df	r	T	df
ขนาดของโรงเรียน	0.40	-		0.200	-		-0.062	0.321		-0.062	-0.289				
ขนาดของห้องสมุด	0.40	-		0.200	-		0.025	0.131		-0.001	-0.006				
สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด	0.95	-	2	0.725	-	3	0.020	0.107	26	0.041	0.190	20			
คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด	0.80	-		-0.100	-		-0.075	-0.398		0.110	0.526				
คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ	0.90	-		0.475	-		-0.353	2.283		-0.324	-1.766				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารที่มีต่อตัวแปรกับ

จำนวนงบประมาณห้องสมุด (ตาราง 22)

1. ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อตัวแปรมีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุดเชิงนิเสธในระดับสูง ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน (0.00) ขนาดของห้องสมุด (0.8) สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด (0.8) คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ (0.8) ในระดับปานกลาง ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด (0.4)

2. ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางที่มีต่อตัวแปร มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุดเชิงนิเสธ ในระดับปานกลาง ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด (-0.5) นอกนั้นมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

3 ความคิดเห็นล่อตคล้องของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีต่อตัวแปร มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด

(0.896) ส่วนด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4 ความคิดเห็นล่อตคล้องของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีต่อตัวแปร มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด

(-0.404) ส่วนด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่ล่อตคล้องกันของผู้บริหารที่มีต่อตัวแปรกับจำนวนงบประมาณห้องสมุด

ผู้บริหาร ตัวแปร	โรงเรียน ขนาดเล็ก			โรงเรียน ขนาดกลาง			โรงเรียน ขนาดใหญ่			โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ		
	r	T	df	r	T	df	r	T	df	r	T	df
ขนาดของโรงเรียน	0.8	-		-0.1	-		0.016	0.083		-0.097	-0.458	
ขนาดของห้องสมุด	0.8	-		-0.1	-		0.896	14.248		-0.404	-2.346	
สภาพการดำเนินงาน ของห้องสมุด	0.8	-	2	-0.5	-	3	0.154	-0.858	2	-0.059	-0.273	20
คุณลักษณะของแผน ปฏิบัติงานของห้องสมุด	0.4	-		-0.2	-		-0.137	-0.757		0.043	0.197	
คุณลักษณะของ สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ	0.8	-		-0.2	-		-0.106	-0.576		-0.085	-0.398	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

† มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปร

กับจำนวนงบประมาณห้องสมุด (ตาราง 23)

1. ความคิดเห็นที่สอดคล้องของบรรณารักษ์โรงเรียนขนาดเล็กที่มีต่อตัวแปร มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุด เพียงปานในระดัปล่าง ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด (0.894) คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ (0.75) ในระดับปานกลาง ได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด (0.6) ขนาดของโรงเรียน (0.4) และในระดับต่ำ ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด (0.15)

2. ความคิดเห็นที่สอดคล้องของบรรณารักษ์โรงเรียนขนาดกลางที่มีต่อตัวแปรมีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุด เพียงปานในระดัปล่าง ได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ (0.95) ส่วนด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

3. ความคิดเห็นที่สอดคล้องของบรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีต่อตัวแปรมีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ความคิดเห็นที่สอดคล้องของบรรณารักษ์โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีต่อตัวแปร มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ขนาดของห้องสมุด (0.331) ส่วนด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรกับจำนวนงบประมาณห้องสมุด

ตัวแปร	บรรณารักษ์			โรงเรียนขนาดเล็ก			โรงเรียนขนาดกลาง			โรงเรียนขนาดใหญ่			โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ		
	r	T	df	r	T	df	r	T	df	r	T	df	r	T	df
ขนาดของโรงเรียน	0.400	-		0.125	-		0.092	0.495		0.099	0.471				
ขนาดของห้องสมุด	0.150	-		0.200	-		0.118	0.645		0.331	1.812				
สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด	0.894	-	2	-0.050	-	3	0.100	0.538	26	0.108	0.513	20			
คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด	0.600	-		0.225	-		0.219	1.26		0.016	0.072				
คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ	0.750	-		0.950	-		-0.124	-0.675		-0.290	1.540				

หมายเหตุ: ค่าวิกฤตทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปร กับจำนวนงบประมาณห้องสมุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.05 เพียงบางส่วน คือ ในด้าน คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ส่วนความคิดเห็นที่สอดคล้องที่มีต่อตัวแปรด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับจำนวนงบประมาณห้องสมุดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล

การกำหนดงบประมาณของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน ยึดหลักการประมาณค่าใช้จ่ายตามแผนปฏิบัติงานประจำปีของห้องสมุดที่บรรณารักษ์เป็นผู้จัดทำเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียน แผนปฏิบัติงานนี้จัดทำตามรูปแบบที่กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แผนปฏิบัติงานประจำปีของห้องสมุดประกอบด้วยงานและโครงการ ตลอดจนรายละเอียดที่สำคัญเป็นอื่น ๆ ดังกล่าวไว้ในบทที่ 2 แล้ว งานและโครงการต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนปฏิบัติงานนี้จะต้องได้รับคัดเลือกเข้าไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียนซึ่งจะถือว่าได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารโรงเรียนให้ดำเนินการตามที่กำหนด ซึ่งหมายถึง การอนุมัติให้ใช้เงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนในจำนวนเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารโรงเรียน

การกำหนดจำนวนเงินที่เพียงพอแก่การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความคิด พินิจ พิจารณา และเสียเวลาค่อนข้างมาก เพื่อการวางแผนพัฒนางานในส่วนที่รับผิดชอบอันเนื่องมาจากทรัพยากรที่มีอยู่ และที่คาดว่าจะสามารถหามาได้มักจะไม่เพียงพอตลอดจนคิดใช้ทรัพยากรนั้น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้แก้ปัญหาได้มากที่สุด สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องยากในทางปฏิบัติ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงศึกษาแนวคิดและคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดงบประมาณของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการประสานงานการจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของห้องสมุด และห้องสมุดสามารถดำเนินการวางแผนและบริหารงานห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไว้ดังนี้

- 1 เพื่อแบ่งชี้ตัวแปรที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์ เห็นว่ามีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด
- 2 เพื่อศึกษาความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์เกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรกับจำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการศึกษาดังกล่าว ผู้ดำเนินการศึกษาเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ขึ้นเอง จากตัวแปรที่ได้มาจากการศึกษาเบื้องต้น (pilot study) แล้วนำไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและบรรณารักษ์ จำนวน 118 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 59 แห่ง ข้อมูลที่ได้้นมาหาค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของ เคนดอลล์ (Kendall's Coefficient of Concordance) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับของ สเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation of Coefficient) ผลการศึกษสรุปได้ดังนี้

1 การบ่งชี้ตัวแปรที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์เห็นว่ามีผลต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด ตัวแปรที่บ่งชี้งบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด 30 ตัวแปรย่อย และได้จัดกลุ่มให้กับตัวแปรย่อยทั้ง 30 ตัวแปร เป็นห้ากลุ่มตัวแปรใหญ่ การวิเคราะห์ข้อมูลจึงวิเคราะห์ตามกลุ่มตัวแปรใหญ่และตัวแปรย่อยดังนี้

1.1 กลุ่มตัวแปรที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์เห็นว่ามีผลต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด เรียงตามลำดับค่าความสำคัญของค่าเฉลี่ยดังนี้ ลำดับมากได้แก่ คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด (3 553) ลำดับปานกลางได้แก่ คุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ (3 434) ขนาดของห้องสมุด (3 399) สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด (3 293) และขนาดของโรงเรียน (2 767)

1.2 ตัวแปรย่อยที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์เห็นว่ามีผลต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด มีทั้งหมด 30 ตัวแปร และจากการจัดอันดับค่าความสำคัญตามค่าเฉลี่ยของตัวแปรย่อยในแต่ละกลุ่มตัวแปร พบว่ามีตัวแปรย่อยที่สำคัญมาก 10 ตัวแปร ตามลำดับค่าความสำคัญของค่าเฉลี่ยดังนี้ ลำดับมาก ได้แก่ หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด (4.332) ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของวัสดุห้องสมุด (4 306) ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน (4 033) จำนวนเงินบำรุงการศึกษา (3 974) การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ

(3 974) ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน (3 962) ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด (3 961) จำนวนนักเรียน (3 929) การให้ความร่วมมือในการเรียนการสอน (3 643) ปริมาณการศึกษาวรรณคดีห้องสมุด (3 602)

2 การศึกษาความสอดคล้องของค่าความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์เกี่ยวกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุด พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้าน ขนาดของโรงเรียน ขนาดของห้องสมุด คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด และคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ และที่ระดับ 05 ในด้านสภาพการดำเนินงานของห้องสมุด

3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรกับจำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ ปรากฏว่า จำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับมีความสัมพันธ์กันเชิงนิมิต กับความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรสำคัญในการกำหนดงบประมาณห้องสมุดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้มีสมมติฐานในการศึกษาสองประการ ดังนี้

1 ความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ต่อตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุดสอดคล้องกัน

2 จำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ มีความสัมพันธ์กันเชิงนิมิต กับความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้บริหารและบรรณารักษ์ที่มีต่อตัวแปรสำคัญในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด

ดังนั้น การอภิปรายผลการศึกษาครั้งนี้ จึงดำเนินการตามสมมติฐานทั้งสองประการดังกล่าว

1 ความคิดเห็นของผู้บริหารและบรรณารักษ์ต่อตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดงบประมาณห้องสมุด สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01 เกือบทุกด้าน เว้นแต่ ความคิดเห็นในด้าน สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด เป็นความคิดเห็นที่สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 ผลการศึกษานับสนับสนุนสมมติฐานประการที่ 1 ซึ่งสามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ ดังนี้

1 1 ตัวแปรต่าง ๆ ที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ได้มาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือมีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการกำหนดงบประมาณด้วยวิธีการศึกษาเบื้องต้นดังกล่าวแล้ว

1 2 การพิจารณาในหาค่าความสำคัญต่อตัวแปรต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสองกลุ่ม เป็นการแสดงความคิดเห็นด้วยเหตุผลและความเป็นจริง อีกทั้งตัวแปรที่นำไปให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มพิจารณานั้นเป็นตัวแปรชุดเดียวกัน มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน การพิจารณาจากสิ่งเดียวกัน และมีความเข้าใจตรงกัน ทำให้ความคิดเห็นส่วนใหญ่ย่อมปรากฏออกมาเหมือน ๆ กัน จากเหตุผลเหล่านี้ย่อมจะแสดงให้เห็นว่า ในการจัดทำงบประมาณจำเป็นต้องมีข้อกำหนดหรือคุณลักษณะต่าง ๆ ที่นำมาพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เป็นอย่างเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้มีความรู้ความเข้าใจตรงกัน ก่อให้เกิดประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด ทำให้ห้องสมุดสามารถดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผล เมื่อได้รับงบประมาณที่เหมาะสมตามที่ได้ออกไว้ในแผนปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ ผลจากการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรีฟส์ (Greaves 1974 6171-A) และ กิลเลสปี (Gillespie 1980 838-A) กรีฟส์ พบว่า จำนวนนักเรียน จำนวน และประเภทของสาขาวิชา ราคาวัสดุห้องสมุด เป็นตัวประกอบที่มีคะแนนสูงในการกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายของห้องสมุด และ กิลเลสปี พบว่า การใช้จ่ายของห้องสมุดปีที่ผ่านมา จำนวนหนังสือที่จะต้องสั่งซื้อ จำนวนนักศึกษา งบประมาณห้องสมุดปีที่ผ่านมา ค่าแนะนำจากบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ เป็นตัวแปรที่สำคัญต่อการนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดงบประมาณห้องสมุด ตัวแปรที่กล่าวมานี้ เป็นตัวแปรที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้ให้ความสำคัญในระดับสูง ดังกล่าวในข้างต้น

2 ผลจากการศึกษาครั้งนี้ ไม่สนับสนุนสมมติฐานประการที่ 2 สาเหตุที่ผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อนี้ นั่น อาจเป็นได้ดังนี้

2 1 จำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ ที่ทำการศึกษาค้างคานี้ เป็นงบประมาณของห้องสมุดที่ได้รับในปีต่าง ๆ คือ ปีการศึกษา 2524 2525 และ 2526 วาระที่ต่างกันเหล่านี้ มีผลต่องบประมาณห้องสมุด นอกเหนือจากตัวแปรที่ได้ทำการศึกษาค้างคานี้ ดังกล่าวแล้วว่า ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้รับงบประมาณจากรัฐบาลไม่แน่นอน ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนงบประมาณของห้องสมุด

ที่ศึกษาในย่อ 3 ปี (ภาคผนวก ข ตาราง 25) สันนิษฐานเรื่องนี้ สาเหตุต่อไปนี้น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ห้องสมุดได้รับงบประมาณที่ไม่แน่นอน

2 2 1 ในบางกรณี งานหรือโครงการไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณสำหรับดำเนินการ อาจก่อให้เกิดความเสียหายด้านการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ทางโรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดสรรเงินบำรุงการศึกษาที่โรงเรียนเรียกเก็บได้ให้กับงานหรือโครงการในลักษณะเช่นนี้เป็นจำนวนมาก ก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อจำนวนงบประมาณของโครงการอื่น ๆ (สิทธิรักษ์ จันทร์สว่าง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปีบา ช่อผล เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์) เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2527)

2 2 2 โรงเรียนประกอบไปด้วยหน่วยงานย่อยต่าง ๆ การพัฒนาโรงเรียนพร้อม ๆ กันทุกด้านในระยะเวลาเดียวกันย่อมได้ผลไม่เต็มที่ เนื่องมาจากทรัพยากรที่มีอยู่มีจำนวนจำกัด ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องหมุนเวียนการพัฒนาหน่วยงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นปี ๆ เช่น ปีการศึกษา 2524 พัฒนางานด้านห้องสมุด ปีการศึกษา 2525 พัฒนางานด้านการส่งเสริมจริยธรรม และปลูกฝังการสร้างวินัยในตนเอง ปีการศึกษา 2526 พัฒนาด้านปรับปรุงบริเวณอาคารสถานที่เพื่อป้องกันอุทกภัย เป็นต้น การพัฒนาด้านต่าง ๆ นี้สืบเนื่องมาจากการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้โดยกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2527 : 1 - 113) โรงเรียนจำเป็นต้องมุ่งพัฒนาให้ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้นั้น

2 2 3 การเปลี่ยนด้านอื่น ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ห้องสมุดโรงเรียน จำเป็นต้องจัดหาหนังสือให้สอดคล้องตามหลักสูตรที่โรงเรียนใช้ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ก็ย่อมจะทำให้การจัดหาหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพิ่มปริมาณมากขึ้นกว่าที่เคยปฏิบัติมา ดังพิจารณาจากอัตราร้อยละของการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของงบประมาณห้องสมุดเมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2524 เป็นฐาน พบว่างบประมาณห้องสมุดหลายแห่ง มีอัตราลดลงในปีการศึกษา 2525 และ 2526 (ภาคผนวก ข ตาราง 25) ทั้งนี้เนื่องจากปีการศึกษา 2524 เป็นปีที่เริ่มหลักสูตรใหม่มัธยมศึกษาตอนปลาย

2 2 การพิจารณาจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนมัธยมศึกษาแต่ละแห่ง ต่างมีหลักเกณฑ์เฉพาะแห่งและข้อปลีกย่อยอื่น ๆ แตกแขนงไปจากแนวทางที่กรมสามัญศึกษากำหนดไว้ (กรมสามัญศึกษา 2526 : 1 - 50) เพราะเป็นแนวทางที่กำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ ยังไม่มีเกณฑ์กลางที่จะสามารถยึดถือปฏิบัติอย่างได้เหมือนกันได้ อีกทั้งปัญหาของโรงเรียนแต่ละแห่งแตกต่างกัน ผู้บริหาร

จำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียนตามวิธีทางที่เหมาะสมที่สุด เฉพาะแห่ง

2.3 การจัดทำแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพื่อการประมาณค่าใช้จ่ายหรือกำหนดเป็นงบประมาณของแต่ละหน่วยงานหนึ่ง ๆ เป็นของใหม่สำหรับผู้รับไปปฏิบัติ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เริ่มจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียนเมื่อปีการศึกษา 2524 เป็นต้นมา และแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการนี้มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2526 (กรมสามัญศึกษา 2526 : 91 - 50) ดังนั้นผู้รับไปปฏิบัติจึงขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ อาจส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณทำให้การได้รับงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่จัดทำเสนอ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ทั้งผู้บริหารและบรรณารักษ์มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ตัวแปรใดบ้างที่มีความสำคัญและควรใช้ประกอบในการตัดสินใจกำหนดงบประมาณห้องสมุด สำหรับแต่ละงานหรือโครงการ ขณะเดียวกันเมื่อมีการทดสอบความคิดเห็นสอดคล้องกับจำนวนงบประมาณที่ได้รับจริง พบว่า มิได้มีความสัมพันธ์กัน ผลการค้นพบนี้ (นอกจากที่ได้อธิบายในตอนต้นแล้ว) ย่อมบ่งชี้ให้เห็นว่าแม้ผู้บริหารและบรรณารักษ์จะมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องตัวแปร แต่เมื่อถึงขั้นการกำหนดแผนปฏิบัติงาน แนวความคิดที่สอดคล้องกันนั้น ย่อมถูกแปรออกมาเป็นตัวเลข หรือปริมาณอย่างหนึ่งอย่างใดก็ตาม ซึ่งแปรผันไปตามแนวความคิดในแต่ละโอกาส และเป็นทัศนคติเฉพาะตน เพราะฉะนั้นเพื่อใช้ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันให้เกิดประโยชน์เต็มที่ จึงควรถือแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้ในการจัดทำแผนปฏิบัติงานทุกครั้ง

1. การเตรียมหาแผนปฏิบัติงาน ในการเตรียมจัดทำแผนปฏิบัติงานทุกครั้ง หน่วยเหนือหรือฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมวลข้อมูลสำคัญ ๆ ให้หน่วยปฏิบัติได้ทราบให้มากที่สุด เช่น นโยบายทั่วไปของโรงเรียน นโยบายเฉพาะในปีที่จัดทำแผนปฏิบัติงาน ประมาณการรายรับเงินบำรุงการศึกษา จำนวนแผนปฏิบัติงานทั้งหมด หน่วยปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาพิเศษเฉพาะปีนั้น ๆ ข้อจำกัดในการจัดทำแผนปฏิบัติงาน ผลการประเมินแผนปฏิบัติงานต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา ข้อบกพร่องและอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินการตามแผน เป็นต้น

2 คุณลักษณะของแผนปฏิบัติงาน โรงเรียนควรหาข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียด และหัวข้อของแผนปฏิบัติงาน และกำหนดเป็นเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติว่าควรจะมีหัวข้อใดบ้าง และควรแสดงรายละเอียดหรือคำอธิบายในลักษณะใด หรือมีความสั้นยาวมากน้อยเพียงใด ลักษณะดังกล่าวนี้ ทางโรงเรียนควรประมวลขึ้นเป็นคู่มือสำหรับใช้ปฏิบัติในโรงเรียนของตน นอกเหนือจากแนวทางที่ทางกระทรวงได้จัดทำขึ้น ซึ่งในขั้นปฏิบัติยังไม่อำนวยความสะดวกและแก้ขัดพอสำหรับแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดให้แสดงข้อมูลต่อไปได้ไวให้ชัดเจน และพยายามนำมาใช้ประโยชน์ในการประมาณค่าใช้จ่าย โดยความเห็นชอบของผู้บริหารโรงเรียน กล่าวคือ

2.1 ขนาดของห้องสมุด ควรแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

- จำนวนนักเรียน จำนวนครู
- จำนวนหนังสือและวัสดุอื่น ๆ
- งบประมาณที่ได้รับในปีก่อน และอัตราการเพิ่ม-ลด
- บุคลากรห้องสมุด
- จำนวนพื้นที่ต่อนักเรียนและครู
- จำนวนผู้ใช้สูงสุด และเฉลี่ยในแต่ละช่วง
- จำนวนครุภัณฑ์

2.2 หมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด ควรแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

- จำนวนวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด
- จำนวนเฉลี่ยเวลาใช้ห้องสมุดต่อรายวิชา
- สถิติการบริการสำหรับหมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด
- จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการในแต่ละรายวิชา

2.3 ความพอเพียงของวัสดุห้องสมุด ควรแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

- จำนวนหนังสือต่อนักเรียนรายหัว
- จำนวนหนังสือเพิ่มต่อนักเรียนรายหัว
- จำนวนหนังสือที่ไม่ล้าสมัยต่อนักเรียนรายหัว

- จำนวนหนังสืออ่านประกอบแต่ละรายวิชา
- จำนวนวัสดุที่ใช้ในการจัดเตรียมหนังสือเพื่อให้บริการ
- จำนวนหนังสือต่อสถิติการยืมของแต่ละหมวดหมู่

2 4 ความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ควรแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

- จำนวนวัสดุสำหรับจัดห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้
- จำนวนปัญหาและข้อเสนอนแนะจากผู้ใช้

2 5 จำนวนเงินบำรุงการศึกษ ควรแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

- อัตราส่วนเงินบำรุงการศึกษาต่องบประมาณห้องสมุดปีที่ผ่านมา
- อัตราส่วนเงินบำรุงการศึกษาต่อแผนปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน

ปีที่ผ่านมา

2 6 การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ ควรแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

- จำนวนงบประมาณโดยเฉลี่ยของห้องสมุดอื่นที่มีขนาดเดียวกัน
- สถิติงบประมาณห้องสมุดปีที่ผ่านมา
- จำนวนงบประมาณห้องสมุดที่มีขนาดเดียวกัน และเป็นห้องสมุดที่ได้รับ

รางวัลดีเด่น

2 7 ปริมาณการซื้อวัสดุห้องสมุด ควรแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

- จำนวนวัสดุ และปริมาณการซื้อของปีที่ผ่านมา
- จำนวนวัสดุที่ซื้อต่อเนื่อง
- จำนวนวัสดุที่ซื้อเพิ่ม
- จำนวนวัสดุที่ซื้อมาทดแทน

2 8 ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของอุปกรณ์และครุภัณฑ์ห้องสมุด ควรแสดง

ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

- จำนวนอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่มีอยู่เดิม

- จำนวนอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่จัดหาเพิ่มเพื่อรองรับการขยายตัวของ

ห้องสมุด

- จำนวนอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ที่มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่ามีปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลด้านจำนวนงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ และแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดย้อนหลังสามปีนั้น ไม่สามารถกระทำได้ทั่วถึง เพราะโรงเรียนและห้องสมุดบางแห่งมีข้อมูลเหล่านี้ให้เฉพาะปีการศึกษา 2526 เท่านั้น

2. จากการจัดอันดับความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ นั้น เป็นการจัดอันดับตามระดับคะแนน ค่าเฉลี่ยที่ได้มาจากการให้ค่าน้ำหนักความสำคัญของผู้บริหารและบรรณารักษ์ และตัวแปรต่าง ๆ ที่นำมาจัดอันดับมีมากถึง 30 ตัวแปร ทำให้อันดับต่าง ๆ มีโอกาสซ้ำกันได้ ถ้าสามารถนำตัวแปรให้ผู้บริหารและบรรณารักษ์จัดอันดับโดยตรง แทนการให้ค่าน้ำหนักความสำคัญตามมาตรฐานประมาณค่า อันดับที่ได้อาจแตกต่างไปจากการศึกษาครั้งนี้ได้

3. ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาหลายแห่ง มิได้เป็นผู้ตัดสินใจให้ระดับค่าความสำคัญต่อตัวแปรด้วยตนเอง แต่มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ซึ่งรับผิดชอบงานด้านห้องสมุดเป็นผู้ให้ข้อมูลแทน ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการแบ่งสายงานภายในโรงเรียนที่กระจายงานและความรับผิดชอบตามระบบการบริหารงานของส่วนราชการ

จากปัญหาที่เกิดขึ้นจากการศึกษาครั้งนี้ ผลที่ได้อาจมีความผันแปรอื่น ๆแทรกเข้ามาได้ ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรหาแบบจำลองในการคำนวณงบประมาณจากตัวแปรที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ และควรเป็นแบบจำลองที่ให้ความพึงพอใจ แก่ทั้งผู้บริหาร ฝ่ายผู้จัดทำแผนปฏิบัติงาน และผู้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน

2 ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานแต่ละปี เพื่อทราบ
อุปสรรค และปัจจัยส่งเสริมที่มีต่อการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติงานและการได้รับงบประมาณจริง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กาญจนา มณีแสง หลักการวิจัยเบื้องต้นทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ โอเดียนสโตร์
2522, 197 หน้า

กุหลาบ ปิ่นลายนาคร การศึกษาลักษณะห้องสมุดโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนถึงชั้น มศ.5 ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2513 ปรินญาณิพันธ์ กค ม วิทยาสัยวิทยาการศึกษา ประสานมิตร
2514, 133 หน้า อัดสำเนา

เกษร สีมทอง "หลักเกณฑ์การแบ่งสรรงบประมาณให้ส่วนราชการ" ใน สำนักงานประมาณ 20 ปี
หน้า 22 - 24 สำนักงานประมาณ 2522

เกษม นิยมราษฎร์ การศึกษาลักษณะห้องสมุดโรงเรียนมัธยมในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยม
ในส่วนภูมิภาค 1 และ 2 วิทยานิพนธ์ อ ม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 139 หน้า
อัดสำเนา

จินตนา สุ่มมาก การสำรวจภาวะห้องสมุดโรงเรียนมัธยมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2507
วิทยานิพนธ์ ค บ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508, 64 หน้า อัดสำเนา

อุศรี วงศ์รัตน์ เทคนิคการใช้สถิติเบื้องต้น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2525, 252 หน้า

ทรี รื่นจินดา สถิติไร้พารามิเตอร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2525, 32 หน้า
ธงชัย สุ่มสวัสดิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปิยา ไข่มผล เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงเรียนฤทธิณรงค์รณ
เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2527

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ บรรณารักษศาสตร์ ความรู้ และการดำเนินงานห้องสมุดเบื้องต้น
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน 2522, 352 หน้า

พัทธกวี เมฆมูรณ การใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
วิทยานิพนธ์ ค ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 150 หน้า อัดสำเนา

มานิตย์ ยับมงคล "ปัญหางบประมาณรัฐวิสาหกิจ" ใน สำนักงานประมาณ 20 ปี หน้า 67 - 72
สำนักงานประมาณ 2522

มาลี ถาวรานุรักษ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปียา ช่อผล เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงเรียนแจจร้อนวิทยา
เมื่อวันที่ 17 มกราคม 2527

แน้มมาลี ชวลิต "การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียน" ใน บรรณารักษศาสตร์ วัตถุประสงค์มัธยม
หน้า 1-1 - 1-156 สภาคณบดีแห่งประเทศไทย 2511

รณจวน อินทรกาแหง, คุณ การบริหารงานห้องสมุดโรงเรียน มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2517,
135 หน้า

รณจวน อินทรกาแหง, คุณ และ นวลจันทร์ รัตนกร ห้องสมุดโรงเรียน ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2521, 153 หน้า

รพีพร ชังธาดา การดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกองโรงเรียนรัฐบาล
กรมวิสามัญศึกษาในลุ่มกลาง ปีการศึกษา 2512 ปริญญาโท กศ ม วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 230 หน้า อัดสำเนา

ราโพ ลุ่ยลวลดี ๗ อยุธยา สถิติการวิจัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2526,
282 หน้า

รัตราชาธิวาส, โรงเรียน แผนปฏิบัติงานของห้องสมุดประจำปีการศึกษา 2524 2525 และ 2526
ห้องสมุดโรงเรียนราชาธิวาส 2526, 3 เล่ม อัดสำเนา

วิรวรรณ วรรณโก เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปียา ช่อผล เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่โรงเรียนบางกะปิ
เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2526

สมนึก ลาวัง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปียา 'ช่อผล' เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่กรมสามัญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2526

สมาน ลอยฟ้า การศึกษาการศึกษาค้นคว้าห้องสมุดของโรงเรียนมัธยมแบบประสม ปริญญาโท
กศ ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 112 หน้า อัดสำเนา

สังวาลย์ คล้ายกระแล "ความน่าจะเป็น เกี่ยวกับการขอตั้งงบประมาณ" สภาคณาจารย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2 13-21 มีนาคม 2525

สำมัญศึกษา, กรม กษ สค 3125 แบบฟอร์มคำอธิบายพร้อมตัวอย่างและแนวทางในการจัดทำ
แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน กองแผนงาน กระทรวงศึกษาธิการ 2526, 50 หน้า

สามัญศึกษา, กรม การวางแผนชั้นเรียน ปีการศึกษา 2526 - 2528 จังหวัดกรุงเทพมหานคร

กองแผนงาน กระทรวงศึกษาธิการ 2526, 210 หน้า อัดสำเนา

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2527 กองการมัธยมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ 2527, 14 หน้า

คู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2527 กองการมัธยมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ 2527, 113 หน้า

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับเงินบำรุงการศึกษา เอกสารการประชุมประจำปี ผู้บริหาร

โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ เรื่องการพัฒนากิจการตามแนวหลักสูตรใหม่

กองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2521, 268 หน้า

รายงานผลการประเมินมาตรฐาน (โรงเรียนมัธยมศึกษา) พ.ศ. 2526 กระทรวง

ศึกษาธิการ 2526, 140 หน้า

รายชื่อโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2526 กระทรวงศึกษาธิการ 2526, 9 หน้า อัดสำเนา

สามัญศึกษา, กรม และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ "สรุปรายงานการวิจัย

เรื่องนโยบาย รูปแบบการบริหารและการงบประมาณโรงเรียนมัธยมศึกษา" ใน เอกสาร

ประกอบการสัมมนาการวิจัยเพื่อการวางแผนการศึกษา หน้า 611 - 615 สำนักปลัดกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการ 2526 อัดสำเนา

สิทธิรักษ์ จันทร์สว่าง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ ปิยา ช่อผล เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่ โรงเรียนบดินทร์เดชา

(สิงห์ สิงหเสนีย์) เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2527

สุชาติ อามฤตยธร การศึกษาเปรียบเทียบกับสภาพห้องสมุดโรงเรียนมัธยมแบบประสมกับมาตรฐาน

ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม วิทยาชัย

วิทยาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 95 หน้า อัดสำเนา

สุรารัตน์ อุหมากต์ สภาพและปัญหาในการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนรัฐบาลประเภท

มัธยมสามัญ ในจังหวัดภาคใต้ ปีการศึกษา 2513 ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม วิทยาชัยวิทยาการศึกษา

ประสานมิตร 2514, 87 หน้า อัดสำเนา

สุบรรณ พันธรัศิวาส และ ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติ โอเดียนส์โตร

2522, 336 หน้า

เสน่ห์ นาคคู่สู้ย "ปัญหาการเตรียมงบประมาณของไทย" ใน สัณทกษบประมาณ 20 ปี

หน้า 38 - 47 สัณทกษบประมาณ 2522

อัศร พรหมลิ่งห้ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ บียา ช่อผล เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่ โรงเรียนวัดราชาธิวาส

เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2526

อุทัย บุญประเล่ริฐ "การเงินและการงบประมาณเพื่อการวางแผนพัฒนา" ใน โครงการปรับปรุง

ประสิทธิภาพการวางแผนและการบริหารการประถมศึกษาระดับจังหวัด หน้า 3 - 9

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ 2527

Azmoudeh, Aryan "Allocating Book Funds According to the Curriculum in School Libraries," in Dissertation Abstracts International 42 90-1-A, September, 1981

Best, John W Research in Education 8th ed , New Jersey, Prentice-Hall, 1964 320 p.

Gillespie, David M "A Survey of Business Managers and Library Directors to Identify the Variables Affecting the Final Decision on Library Budgets in Institutions Awarding at Least the Baccalaureate, But Less Than the Doctorate Degree," in Dissertation Abstracts International 41 838-A, September, 1980

Greaves, Francis Landon, Jr "The Allocation Formular As a Form of Book Fund Management in Selected State-Supported Academic Libraries," in Dissertation Abstracts International. 35 6171-A - 6172-A, March, 1975

Sampson, Gary S. "Allocation the Book Budget Measuring for Inflation," College and Research Libraries. 39 381 - 383, September, 1978

Sauer, Tim "Predicting Book Fund Expenditure A Statistical Model," College and Research Libraries 39 474 - 478, November, 1978

Tuchman, Maurice Simon "Budget Presentation in Academic Libraries of Massachusetts," in Dissertation Abstracts International 43 1734-A - 1735-A, December, 1982.

การพัฒนาร

ภาคผนวก ก

แหล่งกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเบื้องต้น

ตาราง 24 โรงเรียนที่ผู้บริหารและบรรณารักษ์พิจารณาคัดเลือกตัดสินเพิ่ม เติมตัวแปร

โรงเรียน		ผู้บริหาร	บรรณารักษ์	หมายเหตุ
กระบุรีวิทยา	จ.ภูเก็ต	1	1	
คณะราษฎร์บำรุงยะลา	จ.ยะลา	1	1	
บ้านนาวิทยาคม	จ.นครนายก	1	1	
ภูเก็ตวิทยาลัย	จ.ภูเก็ต	1	1	
มหาราชพาราม	จ.กรุงเทพฯ	-	1	สัมภาษณ์เฉพาะบรรณารักษ์
วัดน้อยใน	จ.กรุงเทพฯ	-	1	สัมภาษณ์เฉพาะบรรณารักษ์
สตรีภูเก็ต	จ.ภูเก็ต	1	1	
สตรียะลา	จ.ยะลา	1	1	
สามเสนวิทยาลัย	จ.กรุงเทพฯ	1	-	สัมภาษณ์เฉพาะผู้บริหาร
รวม		7	8	

ภาคผนวก ข

แหล่งกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลด้านงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2526

ตาราง 25 แหล่งกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลด้านงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

โรงเรียน	เงินบำรุงการศึกษา ค่าเฉลี่ยต่อปี	งบประมาณ ห้องสมุด ค่าเฉลี่ยต่อปี	อัตราร้อยละการเพิ่มงบประมาณ ห้องสมุดเปรียบเทียบกับปี 2524	
			2525	2526
<u>ขนาดเล็ก</u>				
ทวีวัฒนา	149,531 33	6,856 33	75 09	75.09
พิทยาลงกรณ์พิทยาคม	57,933 33	8,333 33	14 28	42.85
รัตนโกสินทร์ลุ่มโกขบางเขน	170,750 00	3,000 00	-	-
รัตนโกสินทร์ลุ่มโกขลาดกระบัง	180,000 00	25,000 00	-	-
<u>ขนาดกลาง</u>				
เทพศิรินทร์ร่มเกล้า	822,088 00	65,500.00	-	236 66
พุทธบูชาวิทยาคม	701,576 00	11,466 66	32 85	158.57
ฤทธิรงค์รอน	600,000 00	40,750 00	-	886 66
วัดดุสิตาราม	500,000 00	28,640 00	87 61	15 38
สวนอนันต์	889 664 00	30,000 00	-	-
<u>ขนาดใหญ่</u>				
สันทรประดิษฐารามวิทยาคม	1,936,784 60	78,833.33	41 59	66 37
สันทรหุบป่าพิญ	1,760,246 60	32,833 33	32 00	62.00
แจรงรอนวิทยา	1,198,802 60	41,333 33	54 54	36.36
ไตรมิตรวิทยาลัย	2,497,348 60	54,606 33	-20 24	73 46
เทพศิลา	1,980,862.00	49,666 66	47 22	66 66
บางประกอกวิทยาคม	1,135,690 00	63,333 33	50.00	30 00
เบญจมาชลาสัย	1,074,695 00	70,666 66	-	41 93

ตาราง 25 (ต่อ)

โรงเรียน	เงินบำรุงการศึกษา ค่าเฉลี่ยต่อปี	งบประมาณ ห้องสมุด ค่าเฉลี่ยต่อปี	อัตราการลดการเพิ่มงบประมาณ ห้องสมุดเปรียบเทียบกับปี 2524	
			2525	2526
ปัญญาวรคณ	810,018 33	27,466 66	-27 00	27 73
ปากน้ำวิทยาคม	1,148,899 33	63,600.00	52 66	333 33
พรตพิทยพยัต	1,148,899 33	63,600 00	52 66	333 33
พุทธจักรวิทยา	1,566,269 00	67,333 33	2 85	-14.28
มัธยมวัดธาตุทอง	1,233,333 33	73,000 00	17 18	25 00
ราชวินิตมัธยม	1,009,400 00	53,333 33	100.00	400 00
ฤทธิยะวรรณาลัย	1,313,372 66	97,316 66	-4 63	52 84
ลาดปลาเค้าพิทยาคม	1,319,928 33	27,666 66	85 66	166.66
วชิรธรรมสาริต	1,440,659 00	53,713 33	20 02	46.62
วัดนวลนรดิศ	956,666 66	43,000 00	33 33	66.66
วัดนายโรง	806,410 66	30,000 00	-33.33	33 33
วัดบวรนิเวศ	1,167,733 33	50,000.00	-	-
วัดบวรมงคล	1,085,787 00	63,333 33	25 00	150 00
วัดรางบัว	1,000,000 00	79,333 33	-	-2 50
วัดราษาริวาส	1,433,330 00	65,000 00	-	-
วัดสังเวช	700,000 00	50,000.00	-	-
วัดอินทาราม	1,577,660 00	50,000 00	-	-
ศิลาจารพิพัฒน์	711,972 33	87,405 50	-	39 38
เศรษฐบุตรบำเพ็ญ	749,214 66	65,333.33	91 11	44 44
สตรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ	1,005,310 50	65,302 66	110 59	79.175
สุวรรณารามวิทยาคม	1,823,343 66	63,333 33	-20 00	100.00

ตาราง 25 (ต่อ)

โรงเรียน	เงินบำรุงการศึกษา ค่าเฉลี่ยต่อปี	งบประมาณ ห้องสมุด ค่าเฉลี่ยต่อปี	อัตราร้อยละการเพิ่มงบประมาณ ห้องสมุดเปรียบเทียบกับปี 2524	
			2525	2526
<u>ขนาดใหญ่พิเศษ</u>				
ศูนย์วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,398,935 33	11,666 66	50 00	87 50
ศูนย์วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	2,495,850 33	120,000,00	33,33	41.66
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,701,666 66	65,000.00	-20 00	-20 00
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	2,863,303 33	41,166 66	10 00	42 85
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	2,690,972 50	229,402.50	-	7.36
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	2,104,098 33	90,000 00	-34 40	24 73
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,841,273 33	81,466,66	56.50	50 83
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,714,586 33	40,760 33	-	-27.00
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,798,059 00	107,250 00	-	-27.00
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,040,953 33	68,000.00	117 82	188.84
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,406,201 66	85,566 66	-5.55	-9 22
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,745,289 00	85,066 66	150.00	400.66
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,541,970 33	53,333 33	-	20.00
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,749,752 66	55,301 00	-1 31	12 56
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	2,512,046 50	83,833 33	40 00	163 00
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	2,864,870 33	71,166 66	-16 66	-30 41
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	1,702,735.00	56,666 66	20.00	20 00
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	2,257,426 66	136,764 00	-6.73	-12 36
วิทยุวิทยุวิทยุวิทยุวิทยุ	2,148,069 66	63,366 00	23 57	37 83

ตาราง 25 (ต่อ)

โรงเรียน	เงินบำรุงการศึกษา ค่าเฉลี่ยต่อปี	งบประมาณ ห้องสมุด ค่าเฉลี่ยต่อปี	อัตราร้อยละการเพิ่มงบประมาณ ห้องสมุดเปรียบเทียบกับปี 2524	
			2525	2526
สารวิทยา	1,823,838 00	47,500 00	-	11 11
สุรศักดิ์มนตรี	1,475,534 60	81,333 33	-3 75	8.75
หอวัง	1,985,258 30	51,222.66	40 33	30 84

หมายเหตุ ค่าตัวเลขที่เป็นค่าลบ หมายความว่า ได้รับงบประมาณน้อยกว่าที่ได้รับในปี 2524
คิดเป็นอัตราร้อยละเท่ากับจำนวนที่ลดลง

๑

ภาคผนวก ค

การศึกษาคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2526

ตาราง 26 การศึกษาคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

โรงเรียน	การให้รายละเอียด อย่างชัดเจนเข้าใจ	ความเข้าใจอันดีกับงาน หรือโครงการ	การคัดสรรค่าความสำคัญ ของงานโครงการ	ความสอดคล้องกับ นโยบายของโรงเรียน	การกำหนดวงเงิน ที่เหมาะสม	ความเหมาะสมกับ สมรรถภาพของบุคลากร	การกำหนดระยะเวลา ที่เหมาะสม	รวม (คะแนนรวม 35)
<u>ขนาดเล็ก</u>								
ทวีวัฒนา	3	5	2	2	2	1	3	18
พิทยาลงกรณ์พิทยาคม	3	5	3	4	3	3	3	24
รัตนโกสินทร์สัสมโกลย์บางเขน	2	5	3	3	1	1	3	18
รัตนโกสินทร์สัสมโกลย์ลาดกระบัง	1	5	1	2	2	1	2	14
<u>ขนาดกลาง</u>								
เทพศิรินทร์ร่มเกล้า	4	5	2	3	4	1	1	20
พุทธบูชาวิทยาคม	3	5	2	2	1	3	2	18
ฤทธิณรงค์รอน	3	5	3	2	3	1	2	19
วัดสุสิตาราม	3	5	1	1	2	2	2	16
สวนอนันต์	3	5	3	3	3	1	3	21
<u>ขนาดใหญ่</u>								
ฉันทบุรีประดิษฐารามวิทยาคม	4	5	3	3	3	1	3	22
ฉันทบุรีเทพาพิทย	3	5	3	2	2	2	3	20
แจ่งร้อนวิทยา	3	5	3	2	3	1	3	20
ไตรมิตรวิทยาสัย	4	5	4	4	4	2	3	26
เทพลีลา	3	5	3	1	3	1	2	18

ตาราง 26 (ต่อ)

โรงเรียน	การให้รายละเอียดอย่างชัดเจนเข้าใจ	ความเข้าใจร่วมกันงานหรือโครงการ	การสื่อสารกับความรู้ความเข้าใจของงานโครงการ	ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	การกำหนดวงเงินที่เหมาะสม	ความเหมาะสมกับสัมรรถภาพของบุคลากร	การกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม	รวม (คะแนนรวม 35)
บางประกอกวิทยาคม	4	5	3	4	3	3	3	25
เบญจมาศาสัย	3	5	3	2	3	3	3	22
ปัญญาวรคุณ	3	5	3	2	3	2	3	21
ปากน้ำวิทยาคม	2	5	4	3	4	1	3	22
พรตวิทยพัฒ	2	5	4	2	2	1	2	15
พุทธจักรวิทยา	3	5	4	4	3	2	4	25
มัธยมวัดธาตุทอง	3	5	3	2	3	2	3	21
ราชวินิตมัธยม	3	5	3	3	3	3	3	23
ฤทธิยะวรรณาลัย	3	5	3	3	3	1	3	21
ลาดปลาเค้าวิทยาคม	4	5	4	3	3	1	4	24
วชิรธรรมสาริต	3	5	2	2	3	2	3	20
วัดนวลนรดิศ	4	5	2	2	3	1	3	20
วัดนายโรง	4	5	3	3	3	1	4	23
วัดบวรนิเวศ	3	5	2	2	2	2	3	19
วัดบวรเม่งคล	3	5	4	4	3	2	1	23
วัดรางบัว	4	5	3	3	3	4	3	25
วัดราษฎร์วาส	4	5	3	3	3	4	4	26
วัดสังเวช	3	5	1	1	2	1	2	15

ตาราง 26 (ต่อ)

โรงเรียน	การให้รายละเอียดอย่างชัดเจนเข้าใจ	ความสัมพันธ์กับงานหรือโครงการ	การสอดคล้องกับความต้องการของงานโครงการ	ความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	การกำหนดวงเงินที่เหมาะสม	ความเหมาะสมกับสมรรถภาพของบุคลากร	การกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม	รวม (คะแนนรวม 35)
วัดอินทาราม	3	5	2	1	3	2	3	19
ศิลาจารึกพัฒนา	5	5	3	3	5	2	3	26
เศรษฐบุตธราพิบูลย์	4	5	3	3	3	1	3	22
สตรีเศรษฐบุตธราพิบูลย์	3	5	2	2	3	2	3	20
สุวรรณารามวิทยาคม	5	5	3	4	4	4	4	25
<u>ขนาดใหม่พิเศษ</u>								
ถนนจิรุตถารามวิทยาคม	3	5	3	3	1	3	3	21
อินทราพิทยาลัย	3	5	2	3	4	3	4	24
ทวิธาภิเศก	4	5	4	3	4	3	3	26
นันทวิทยา	4	5	4	4	3	1	3	24
บดินทร์เดชา	4	5	4	4	4	2	4	27
บางกะปิ	3	5	3	3	3	3	3	23
ปทุมคงคา	3	5	3	3	3	1	3	21
พระโยนงพิทยาลัย	3	5	3	2	2	3	3	21
มักกะสันพิทยา	4	5	3	5	4	5	4	30
โยธินบูรณะ	5	5	4	3	3	5	4	29
วัดประดู่ในทรางธรรม	3	5	3	3	4	1	3	22

ตาราง 26 (ต่อ)

โรงเรียน	การให้รายละเอียด อย่างชัดเจนเข้าใจ	ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน หรือโครงการ	การวัดผลได้กับความสำเร็จ ของงานโครงการ	ความสอดคล้องกับ นโยบายของโรงเรียน	การกำหนดวงเงิน ที่เหมาะสม	ความเหมาะสมกับ สมรรถภาพของบุคลากร	การกำหนดระยะเวลา ที่เหมาะสม	รวม (คะแนนรวม 35)
วัดมกุฏกษัตริยาราม	3	5	3	3	3	3	3	21
วัดสุทธิวราราม	3	5	3	2	3	2	3	21
วิมุตยารามพิทยากร	1	5	1	1	3	1	2	14
ศึกษานารี	3	5	3	2	3	3	3	22
สัตรีมหาพัฒนาราม	4	5	2	3	4	2	4	24
สัตรีวัดอัปสรสวรรค์	3	5	3	3	3	3	3	23
สวนกุหลาบวิทยาลัย	4	5	3	4	4	4	4	28
สาบน้ำผึ้ง	4	5	3	3	3	3	3	24
สารวิทยา	4	5	3	3	3	3	5	26
สุรศักดิ์มนตรี	2	5	3	2	3	1	3	19
หอวัง	2	5	2	2	3	2	3	19
รวม	193	295	165	159	176	125	178	

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาเบื้องต้น

สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

แบบสัมภาษณ์ต่อไปนี้สัมภาษณ์ผู้บริหาร และบรรณารักษ์ ตามรายชื่อที่จัดเตรียมไว้

หากคำถามข้อใดได้คำตอบว่านำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด ให้ทำเครื่องหมาย

× คร่อมทับคำว่าใช่ หากข้อใดได้คำตอบว่า มิได้นำมาพิจารณาให้ทำเครื่องหมาย × คร่อมทับคำว่า ไม่ใช่ ที่ตรงกับคำถามข้อนั้น ๆ

ข้อ	สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด	ใช่	ไม่ใช่
	กำหนดขนาดของโรงเรียนมา เกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่		
1	พิจารณาจาก จำนวนห้องเรียน	ใช่	ไม่ใช่
2	พิจารณาจาก จำนวนนักเรียน	ใช่	ไม่ใช่
3	พิจารณาจากจำนวนครู	ใช่	ไม่ใช่
	สิ่งที่ท่านนำมาพิจารณานอกจากนี้ ข้อ 1, 2 และ 3 ได้แก่ _____		
	กำหนดสภาพทางเศรษฐกิจของโรงเรียนมา เกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่		
4	พิจารณาจากจำนวนงบประมาณค่าวัสดุการศึกษาที่โรงเรียนได้รับจากกรมสามัญศึกษา	ใช่	ไม่ใช่
5	พิจารณาจาก จำนวนเงินบำรุงการศึกษาโรงเรียนได้รับจริง	ใช่	ไม่ใช่
6	พิจารณาจาก เงินอุดหนุนที่โรงเรียนได้รับจากสมาคมครูผู้ปกครอง	ใช่	ไม่ใช่
7	พิจารณาจาก รายได้ที่โรงเรียนได้รับจากแหล่งอื่น ๆ เช่น การขายอาหารกลางวัน การสัปดาห์รายได้ วารสารพิเศษ เป็นต้น	ใช่	ไม่ใช่
8	พิจารณาจากยอดเงินคงเหลือจากปีการศึกษาที่ผ่านมา	ใช่	ไม่ใช่
	อื่น ๆ โปรดระบุ _____		

ข้อ	สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด	ใช่	ไม่ใช่
	ทำนนำแผนการเรียนการสอนของโรงเรียน มาเกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่		
9	พิจารณาจาก หมวดวิชาต่าง ๆ ที่ต้องใช่ห้องสมุด	ใช่	ไม่ใช่
10	พิจารณาจากรายวิชาต่าง ๆ ที่ต้องใช่ห้องสมุด	ใช่	ไม่ใช่
11	พิจารณาจาก การส่งเสริมให้มีการสอนแบบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	ใช่	ไม่ใช่
12	พิจารณาจาก การส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน	ใช่	ไม่ใช่
	นอกจากข้อ 9 - 12 โปรดระบุ _____		
	ทำนนำขนาดของห้องสมุดมาเกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่		
13	พิจารณาจากขนาดของความสุขของผู้เข้าใช่ห้องสมุด	ใช่	ไม่ใช่
14	พิจารณาจากความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่ห้องสมุดมีอยู่	ใช่	ไม่ใช่
15	พิจารณาจากความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่มีใช้อยู่ในห้องสมุด	ใช่	ไม่ใช่
16	พิจารณาจาก จำนวนบุคลากรในด้านความเหมาะสมพอเพียงกับปริมาณงานอื่น ๆ โปรดระบุ _____		
	ทำนนำสภาพการเงินของห้องสมุดมาพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่		
17	พิจารณาจากงบประมาณที่ห้องสมุดได้รับในปีที่ผ่านมา	ใช่	ไม่ใช่
18	พิจารณาจาก รายได้ที่ห้องสมุดได้รับจากแหล่งอื่น ๆ เช่น การบริจาค ฯลฯ	ใช่	ไม่ใช่
19	พิจารณา การจัดซื้อวัสดุห้องสมุดในปีที่ผ่านมา อื่น ๆ ซึ่งนอกเหนือจากข้อ 17 - 19 โปรดระบุ _____	ใช่	ไม่ใช่

ข้อ	สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด	ใช่	ไม่ใช่
	ทำนุบำรุงสภาพการดำเนินงานของห้องสมุด มาพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่		
20	พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานของห้องสมุดในปีที่ผ่านมา	ใช่	ไม่ใช่
21	พิจารณาจากการจัดห้องสมุดเป็นระเบียบ มีเครื่องมือช่วยอำนวยความสะดวกในการค้นคว้า	ใช่	ไม่ใช่
22	พิจารณาจากการให้ความร่วมมือกับครูผู้สอน ในการสนับสนุนการเรียนการสอน	ใช่	ไม่ใช่
23	พิจารณาจากบทบาทของห้องสมุดที่มีต่อชุมชน เช่น การให้การฝึกงานแก่นักศึกษาจากสถาบันอื่น การจัดนิทรรศการร่วมกับหน่วยงานอื่น การร่วมมือกับห้องสมุดอื่น ๆ เป็นต้น	ใช่	ไม่ใช่
24	พิจารณาจากสถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด เช่น สถิติการยืมวัสดุของห้องสมุด สถิติผู้เข้าใช้ห้องสมุด เป็นต้น อื่น ๆ นอกเหนือจากข้อ 20 - 24 โปรดระบุ _____		
	ทำหน้าคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด (โครงการ งาน และกิจกรรม) มาเกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุดโดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่		
25	พิจารณาจาก การให้รายละเอียดอย่างชัดเจนเข้าใจ เช่น ทำอะไร อย่างไร เมื่อไร ได้ผลอย่างไร	ใช่	ไม่ใช่
26	พิจารณาจาก ความเข้ากันได้กับงานของฝ่ายหรือหมวดวิชาอื่น ๆ	ใช่	ไม่ใช่
27	พิจารณาจากการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ งานและกิจกรรม	ใช่	ไม่ใช่
28	พิจารณาจากความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	ใช่	ไม่ใช่
29	พิจารณาจากความเหมาะสมกับสมรรถภาพของบุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่	ใช่	ไม่ใช่

ข้อ	สิ่งที่มาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด	ใช่	ไม่ใช่
30	พิจารณาจากการกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและเพียงพอแก่การดำเนินงาน	ใช่	ไม่ใช่
31	พิจารณาจากการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานพอเหมาะกับงาน	ใช่	ไม่ใช่
32	อื่น ๆ นอกเหนือจาก ข้อ 25 - 32 โปรดระบุ _____ _____		
	ท่านนำคุณสมบัติของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ มาเกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่		
33	พิจารณาเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายหรือหมวดวิชาอื่น ๆ	ใช่	ไม่ใช่
34	พิจารณาเปรียบเทียบกับงบประมาณของห้องสมุดอื่นจากโรงเรียนในขนาดเดียวกัน	ใช่	ไม่ใช่
35	พิจารณาจากคำแนะนำของหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้าหมวดวิชาอื่น ๆ	ใช่	ไม่ใช่
35	พิจารณาจากความต้องการของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน	ใช่	ไม่ใช่

101

ภาคผนวก จ.

แบบสัมภาษณ์ที่นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง

,

สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

แบบสัมภาษณ์ต่อไปนี้ ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารและบรรณารักษ์ ตามราบข้อคำถามที่จัดเตรียมไว้นี้ และให้ค่าน้ำหนักของสิ่งที่นำมาพิจารณา ตามระดับความสำคัญ โดยหาเครื่องหมายกากบาทหรือทับตัวเลขที่แสดงระดับความสำคัญตามที่ได้รับจากการสัมภาษณ์

ข้อ	สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	กำหนดขนาดของโรงเรียนมา เกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่					
1	พิจารณาจากจำนวนห้องเรียน	5	4	3	2	1
2	พิจารณาจากจำนวนนักเรียน	5	4	3	2	1
3	พิจารณาจากจำนวนครู	5	4	3	2	1
4	พิจารณาจากเงินบำรุงการศึกษาที่โรงเรียนได้รับ	5	4	3	2	1
5	พิจารณาจากจำนวนงบประมาณค่าวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนได้รับจากกรมสามัญศึกษา	5	4	3	2	1
6	พิจารณาจากเงินอุดหนุนที่โรงเรียนได้รับจากสมาคมผู้ปกครองและครู	5	4	3	2	1
7	พิจารณาจากรายได้ที่โรงเรียนได้รับจากแหล่งอื่น ๆ	5	4	3	2	1
8	พิจารณาจากยอดเงินที่เหลือจากปีการศึกษาที่ผ่านมา	5	4	3	2	1
	สิ่งที่นำมาพิจารณานอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้วโปรดระบุ _____					

ข้อ	สิ่งที่ สภาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	กำหนด <u>ขนาดของห้องสมุด</u> เกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุดโดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่ พิจารณาจาก <u>ขนาดความจุของผู้เข้าใช้ห้องสมุด</u>	5	4	3	2	1
10	พิจารณาจาก <u>ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของ</u> ครุภัณฑ์หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่ห้องสมุดมีอยู่	5	4	3	2	1
11	พิจารณาจาก <u>ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของ</u> ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่มีใช้อยู่ในห้องสมุด	5	4	3	2	1
12	พิจารณาจาก <u>งบประมาณที่ห้องสมุดได้รับในปีที่ผ่านมา</u>	5	4	3	2	1
13	พิจารณาจาก <u>รายได้ที่ห้องสมุดได้รับจากแหล่งอื่น ๆ</u> สิ่งอื่น ๆ ที่ท่านเห็นว่าเกี่ยวข้อง นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว _____ ท่านนำ <u>สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด</u> มาพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่	5	4	3	2	1
14	พิจารณาจาก <u>ผลการปฏิบัติงานของห้องสมุด</u> ในปีที่ผ่านมา	5	4	3	2	1
15	พิจารณาจาก <u>การคัดห้องสมุดเป็นระเบียบ</u> มีเครื่องป้อนช่วยอำนวยความสะดวกในการค้นคว้า	5	4	3	2	1
16	พิจารณาจาก <u>การให้ความร่วมมือกับครูผู้สอนในการ</u> สัมภาษณ์ การเรียนการสอน	5	4	3	2	1
17	พิจารณาจาก <u>การคัดเลือกห้องสมุดในปีที่ผ่านมา</u>	5	4	3	2	1

ข้อ	สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18	พิจารณาจากบทบาทของห้องสมุดที่มีต่อชุมชน เช่น การให้การฝึกงานแก่นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ การร่วมมือกับห้องสมุดอื่น เป็นต้น					
19	พิจารณาจากสถิติต่าง ๆ ของห้องสมุด ข้อเสนอนั้นอื่น ๆ _____ กำหนดคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด (โครงการงาน และกิจกรรม) มาเกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่	5	4	3	2	1
20	พิจารณาจากการให้รายละเอียดอย่างชัดเจน เข้าใจ เช่น ทำอะไร อย่างไร เมื่อไร ได้รับผลอย่างไร	5	4	3	2	1
21	พิจารณาจากความซับซ้อนกับโครงการหรืองานของฝ่ายหรือหมวดวิชาอื่น ๆ	5	4	3	2	1
22	พิจารณาจากการจัดลำดับความสำคัญของโครงการงาน และกิจกรรม	5	4	3	2	1
23	พิจารณาจากความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน	5	4	3	2	1
24	พิจารณาจากการกำหนดวงเงินค่าใช้จ่าย เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงและเพียงพอแก่การดำเนินงาน	5	4	3	2	1
25	พิจารณาจากความเหมาะสมกับสมรรถภาพของบุคลากรที่มีอยู่ กับงานที่ได้รับมอบหมาย	5	4	3	2	1
26	พิจารณาการกำหนดระยะเวลา ในการดำเนินงานที่พอเหมาะกับงาน ข้อเสนอนั้นอื่น ๆ _____	5	4	3	2	1

ข้อ	สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ทำหน้า <u>คุณลักษณะ</u> ของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ มาเกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่					
27	พิจารณา <u>เปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงาน</u> ของฝ่ายหรือหมวดวิชาอื่น ๆ	5	4	3	2	1
28	พิจารณา <u>เปรียบเทียบกับงบประมาณ</u> ของห้องสมุดอื่น ของโรงเรียนในขนาดเดียวกัน	5	4	3	2	1
29	พิจารณาจาก <u>คำแนะนำ</u> หรือ <u>ความต้องการ</u> ของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน	5	4	3	2	1
30	พิจารณาจาก <u>หมวดวิชา</u> หรือ <u>รายวิชาต่าง ๆ</u> ที่ใช้ห้องสมุด ข้อเสนอแนะอื่น ๆ _____	5	4	3	2	1

ภาคผนวก จ.

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

แบบสัมภาษณ์ต่อไปนี้ใช้สัมภาษณ์ ผู้บริหารและบรรณารักษ์ ตามรายข้อคำถามที่จัดเตรียมไว้นี้ และให้ค่าน้ำหนักของสิ่งที่นำมาพิจารณาตามระดับความสำคัญโดยทำเครื่องหมายกากบาท (x) ครอบหับตัวเลขที่แสดงระดับความสำคัญตามที่ได้รับจากการสัมภาษณ์

ข้อ	สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	กำหนดขนาดของโรงเรียนมาเกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด โดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่					
1	พิจารณาจากจำนวนห้องเรียน	5	4	3	2	1
2	พิจารณาจากจำนวนนักเรียน	5	4	3	2	1
3	พิจารณาจากจำนวนครู	5	4	3	2	1
4	พิจารณาจากจำนวนเงินบำรุงการศึกษาที่โรงเรียนได้รับ	5	4	3	2	1
5	พิจารณาจากจำนวนงบประมาณค่าวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนได้รับจากกรมสามัญศึกษา	5	4	3	2	1
6	พิจารณาจากจำนวนเงินอุดหนุนที่โรงเรียนได้รับจากสมาคมผู้ปกครองและครู	5	4	3	2	1
7	พิจารณา จำนวนรายได้ที่โรงเรียนได้รับจากแหล่งอื่น ๆ	5	4	3	2	1
8	พิจารณาจากจำนวนเงินบำรุงการศึกษาแล้วสิ่งที่นำมาพิจารณานอกเหนือไปจากที่กล่าวมาแล้ว โปรดระบุ _____	5	4	3	2	1

ข้อ	สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	ทำหน้า <u>ขนาดของห้องสมุด</u> มาเกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุดโดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่ พิจารณา <u>ขนาดความจุ</u> ของผู้เข้าใช้ห้องสมุด	5	4	3	2	1
10	พิจารณาจาก <u>ความพอเพียงหรือไม่พอเพียง</u> ของหนังสือวารสาร หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่ห้องสมุดมีอยู่	5	4	3	2	1
11	พิจารณาจาก <u>ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของครุภัณฑ์และอุปกรณ์</u> ที่มีอยู่ในห้องสมุด					
12	พิจารณาจาก <u>จำนวนงบประมาณ</u> ที่ห้องสมุดได้รับในปีที่ผ่านมา	5	4	3	2	1
13	พิจารณาจาก <u>จำนวนรายได้</u> ของห้องสมุดจากแหล่งอื่น ๆ สิ่งที่ทำนามาพิจารณาออกจากที่กล่าวมาแล้ว _____	5	4	3	2	1
14	ทำหน้า <u>สภาพการดำเนินงานของห้องสมุด</u> มาประกอบการพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุดหรือไม่ พิจารณาจาก <u>ผลการปฏิบัติงาน</u> ของห้องสมุดในปีที่ผ่านมา	5	4	3	2	1
15	พิจารณาจาก <u>การคัดห้องสมุดให้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้</u>	5	4	3	2	1
16	พิจารณาจาก <u>การให้ความร่วมมือกับครู</u> ในการเรียนการสอน	5	4	3	2	1
17	พิจารณาจาก <u>ปริมาณการสั่งซื้อวัสดุห้องสมุด</u> ในปีที่ผ่านมา	5	4	3	2	1
18	พิจารณา <u>บทบาทของห้องสมุดต่อชุมชน</u> เช่น การให้การฝึกงานแก่นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น การร่วมมือกับห้องสมุดอื่น เป็นต้น	5	4	3	2	1

ข้อ	สิ่งที่ท่านพิจารณาในการกำหนดงบประมาณห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
19	พิจารณาจาก <u>สถิติต่าง ๆ</u> ของห้องสมุด ข้อเสนอนั้นอื่น ๆ _____ ท่านนำคุณลักษณะของแผนปฏิบัติงานของห้องสมุด มา เกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุดโดย พิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่	5	4	3	2	1
20	พิจารณาจาก <u>การให้รายละเอียดอย่างชัดเจน</u> เข้าใจ เช่น ทำอะไร อย่างไร เมื่อไร ได้รับผลอย่างไร	5	4	3	2	1
21	พิจารณาจาก <u>ความสัมพันธ์กับโครงการหรืองานของฝ่าย</u> หรือหมวดวิชาอื่น ๆ	5	4	3	2	1
22	พิจารณาการ <u>จัดลำดับความสำคัญ</u> ของงานหรือโครงการ	5	4	3	2	1
23	พิจารณาจาก <u>ความสอดคล้องกับนโยบาย</u> ของโรงเรียน	5	4	3	2	1
24	พิจารณาจาก <u>การกำหนดวงเงินที่พอเหมาะ</u> กับสภาพ ความเป็นจริงและเพียงพอแก่การดำเนินงาน	5	4	3	2	1
25	พิจารณาจาก <u>ความเหมาะสมและสมรรถภาพ</u> ของบุคลากร กับงานที่ได้รับมอบ	5	4	3	2	1
26	พิจารณาจาก <u>การกำหนดระยะเวลาที่พอเหมาะ</u> ในการ ดำเนินงานที่พอเหมาะกับการ ข้อเสนอนั้นอื่น ๆ _____	5	4	3	2	1

ข้อ	สิ่งที่นำมาพิจารณาในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุด	ระดับความสำคัญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ทำหน้าคุณลักษณะของสิ่งแวดลอมอื่น ๆ มาเกี่ยวข้องในการกำหนดงบประมาณของห้องสมุดโดยพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้หรือไม่					
27	พิจารณาเปรียบเทียบกับแผนปฏิบัติงานของฝ่ายอื่น ๆ	5	4	3	2	1
28	พิจารณาเปรียบเทียบกับงบประมาณของห้องสมุดของโรงเรียนอื่น ๆ ในขนาดเดียวกัน	5	4	3	2	1
29	พิจารณาความหนาหรือความต้องการ ของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียน	5	4	3	2	1
30	พิจารณาจากหมวดวิชาหรือรายวิชาที่ต้องใช้ห้องสมุด ข้อเสนอแนะอื่น ๆ _____	5	4	3	2	1

แบบบันทึกข้อมูลเพิ่มเติม

1	โรงเรียนมีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด	_____	ห้อง
2	โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด	_____	คน
3	โรงเรียนได้รับเงินบำรุงการศึกษาจำแนกตามปีการศึกษาดังนี้		
	ปีการศึกษา 2524	เป็นจำนวนเงิน _____	บาท
	ปีการศึกษา 2525	เป็นจำนวนเงิน _____	บาท
	ปีการศึกษา 2526	เป็นจำนวนเงิน _____	บาท
4	ห้องสมุดได้รับงบประมาณสำหรับดำเนินการจำแนกตามปีการศึกษาดังนี้		
	ปีการศึกษา 2524	เป็นจำนวนเงิน _____	บาท
	ปีการศึกษา 2525	เป็นจำนวนเงิน _____	บาท
	ปีการศึกษา 2526	เป็นจำนวนเงิน _____	บาท